

T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Tezli Yüksek Lisans Programı

**KADIN MİLLİ TAKIM GÜREŞ ANTRENÖRLERİNİN,
MESLEKİ ETİK İLKELERİNE UYMA DÜZEYLERİNİN
SPORCULAR AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Ufuk TAPAN
Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Kadir PEPE

Burdur, 2020

T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Tezli Yüksek Lisans Programı

**KADIN MİLLİ TAKIM GÜREŞ ANTRENÖRLERİNİN,
MESLEKİ ETİK İLKELERİNE UYMA DÜZEYLERİNİN
SPORCULAR AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Ufuk TAPAN
Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Kadir PEPE

Burdur, 2020

MAKÜ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS/DOKTORA
JÜRİ ONAY FORMU

M.A.K.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun tarih ve sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından tarihinde tez savunma sınavı yapılan'ın "....." konulu tez çalışması Anabilim Dalı'nda YÜKSEK LİSANS/DOKTORA tezi olarak kabul edilmiştir.

JÜRİ

ÜYE (TEZ DANIŞMANI) :

ÜYE :

ÜYE :

ÜYE :

ÜYE :

ONAY

M.A.K.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun/...../..... tarih ve/..... sayılı kararı.

İMZA / MÜHÜR

BİLDİRİM

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu taahhüt edip, tezimin kaynak göstermek koşuluyla aşağıda belirttiğim şekilde fotokopi ile çoğaltılmasına izin veriyorum.

[] Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

[] Tezim/Raporum sadece Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

[] Tezimin/Raporumun yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

Ufuk TAPAN

07.02. 2020

İmza

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitim süreci boyunca görüş, öneri ve katkılarını tarafımdan esirgemeyen, yüksek lisans ders ve tez aşamasında çok değerli katkılar sağlayan değerli danışmanım, sevgili hocam Prof. Dr. Kadir PEPE'ye, önerilerinden, görüşlerinden ve eleştirilerinden yararlandığım Dr. Mustafa KOÇ' a, Doç.Dr. Mustafa Yaşar ŞAHİN'e ve Doç. Dr. Meriç ERASLAN'a desteğini esirgemeyen sevgili aileme sonsuz teşekkür ederim. Ayrıca Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinin değerli hocalarına, araştırma yapmamda gerekli izinleri sağlayan Türkiye Güreş Federasyonuna ve ölçme aracını içtenlikle cevaplayan değerli milli sporcu kardeşlerime sonsuz teşekkür ederim.

**Kadın Milli Takım Güreş Antrenörlerinin, Mesleki Etik İlkelerine Uyma
Düzeylerinin Sporcular Açısından Değerlendirilmesi
(Yüksek Lisans Tezi)**

Ufuk TAPAN

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, milli takım düzeyindeki kadın güreş sporcularının değerlendirmeleri doğrultusunda, antrenörlerinin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerinin belirlenmesidir. Araştırma tarama modelindedir. Araştırmanın çalışma grubunu, milli takım düzeyindeki kadın sporcular oluşturmaktadır. Antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerini belirlemek için Tuncel ve Büyüköztürk (2009) tarafından geliştirilen, “Antrenörlük Meslek Etiği İlkeleri Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizinde kadın güreşçilerin sosyo-demografik özellikler bakımından antrenörlerinin etik ilkelere uyma düzeyleri hakkındaki görüşleri arasındaki farklılığı test etmek için Kruskal-Wallis testi ve Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre milli takım düzeyindeki kadın güreşçiler; “saygı alt boyutunda \bar{x} 4,43” sorumluluk boyutu ve ölçek genelinde ise \bar{x} 4.44” ortalama ile antrenörlerinin mesleki etik ilkelere uydıkları yönünde görüş bildirmişlerdir. Araştırma sonuçları kapsamında antrenörlük meslek etiğine yönelik çeşitli önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Antrenör, Etik, Kadın Güreş

Sayfa Adedi: 60

Danışman: Prof. Dr. Kadir PEPE

**Evaluation Of The Levels Of Women's National Team Wrestling Coaches With
Professional Ethical Principles In Terms Of Sportsmen
(Master Thesis)**

Ufuk TAPAN

ABSTRACT

The aim of this research is to determine the level of compliance of the trainers to the professional ethical principles in line with the evaluations of female wrestling athletes at the national team level. The research is in a scanning model. The working group of the research consists of female athletes at the national team level. "Coaching Principles of Professional Ethics Scale" developed by Tuncel and Büyüköztürk (2009) was used to determine the level of compliance of coaches with professional ethical principles. In the analysis of the data, the Kruskal-Wallis test and the Mann-Whitney U test were used to test the difference between the opinions of female wrestlers in terms of socio-demographic characteristics and their trainers' compliance with ethical principles. According to the research findings, female wrestlers at the national team level; They expressed their opinions regarding the " \bar{x} 4,43" responsibility dimension in "respect sub-dimension" and " \bar{x} 4.44" in overall scale that their trainers comply with professional ethical principles. Within the scope of the research results, various suggestions for coaching professional ethics are included.

Key words: Ethics, Trainer Womens's, Wrestling.

Page Number: 60

Advisor: Prof. Dr. Kadir PEPE

İÇİNDEKİLER

BİLDİRİM	i
TEŞEKKÜR.....	ii
ÖZ	iii
ABSTRACT.....	iv
KISALTMALAR	vii
TABLOLAR DİZİNİ	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	x
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi	3
1.2.1. Alt Problemler.....	3
1.3. Araştırmanın Amacı	3
1.4. Araştırmanın Önemi	3
1.5. Varsayımlar	4
1.6. Sınırlılıklar.....	4
BÖLÜM II.....	5
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	5
2.1. Kuramsal Çerçeve	5
2.1.1. Güreş.....	5
2.1.1.1. Güreşin Tarihçesi.	6
2.1.1.1.1. Dünya’da Güreş.....	6
2.1.1.1.2. Türkiye’de Güreş.	8
2.1.1.1.3. Güreş Çeşitleri.....	10
2.2. İlgili Araştırmalar	11
2.2.1. Kadınlarda Güreş.	14
2.2.2. Antrenör.....	14
2.2.2.1. Antrenörün Nitelikleri ve Tipleri.	15
2.2.2.1.1. Aşırı Disiplinli Otoriter Tip.....	16
2.2.2.1.2. Sakin ve İyi Huylu Tip.	17
2.2.2.1.3. Gergin ve Hareketli Tip.....	17
2.2.2.1.4. Gevşek ve duyarsız tip.....	17

2.2.2.1.5. Zor Antrenör Tip.	18
2.2.2.1.6. İşkolik Tip..	18
2.2.2.1.7. Sevecen Tip.	18
2.2.2.2. Antrenörün Görevleri.	18
2.2.2.3. Sporcu Antrenör İlişkisi.	19
2.2.3. Etik Kavramı.	22
2.2.3.1. Mesleki Etik.	23
2.2.3.2. Spor Etiği..	24
2.2.3.3. Antrenör ve Antrenörlük Etiği.	25
BÖLÜM III	26
YÖNTEM.....	26
3.1. Araştırma Modeli	26
3.2. Araştırmacı Yükümlülükleri.....	26
3.3. Araştırma Grubu.....	26
3.4. Likert Tipi Ölçeklerin Seçenekleri ve Sınırları	28
3.5. Verilerin Analizi.....	29
BÖLÜM IV	35
BULGULAR VE YORUM.....	35
4.1. Kadın Güreşçilerin Antrenörlerinin Mesleki Etik İlkelerine İlişkin Görüşleri	35
BÖLÜM V	44
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	44
5.1. Sonuç ve Tartışma	44
5.2. Öneriler.....	47
KAYNAKLAR	48
EKLER.....	55
EK-1.	56
EK-2.	57
EK-3.	58
ÖZGEÇMİŞ	60

KISALTMALAR

AMEİO: Antrenörlerin Mesleki Etik İlkeleri Ölçeği

FİLA: Federation Internationale Des Luttes Associes

GSB: Gençlik ve Spor Bakanlığı

TGF: Türkiye Güreş Federasyonu

TABLolar DİZİNİ

<u>Tablolar</u>	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. Araştırmaya Katılan Kadın Güreşçilerin Sosyo-Demografik Değişkenlere İlişkin Dağılımları	27
Tablo 2. Ölçek Geneli ve Alt Ölçekler İçin Geçerlilik Ve Güvenilirlik Analizi Güvenilirlik İstatistikleri.....	28
Tablo 3. Likert Ölçek Dereceleri	29
Tablo 4. Alt Ölçekler Ve Ölçek Geneli İçin Oluşturulan Değişkenlerin Normallik Analizi Normallik Testi.....	29
Tablo 5. Çalışmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Antrenörlerini Mesleki Etik İlkelere Uyuma Düzeylerine İlişkin Ortalama Ve Standart Değerleri	35
Tablo 6. Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Yaş Değişkenine Göre Antrenörlerinin Saygı, Sorumluluk Ve Toplam Ölçek Puanlarındaki Farklılık İçin Kruskal-Wallis Testi.....	36
Tablo 7. Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Antrenörlerinin Saygı, Sorumluluk Ve Toplam Ölçek Puanlarındaki Farklılık İçin Kruskal-Wallis Testi.....	37
Tablo 8. Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Antrenörlerinin Saygı, Sorumluluk Ve Toplam Ölçek Puanlarındaki Farklılık İçin Kruskal-Wallis Testi.....	38
Tablo 9. Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Mücadele Ettikleri Kategori Değişkenine Göre Antrenörlerinin Saygı Puanlarındaki Farklılık İçin Kruskal-Wallis Testi	39

Tablo 10. Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Mücadele Ettikleri Kategori Değişkenine Göre Antrenörlerinin Sorumluluk Puanlarındaki Farklılık İçin Kruskal-Wallis Testi.....	39
Tablo 11. Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Mücadele Ettikleri Kategori Değişkenine Göre Antrenörlerinin Ölçek Geneli Puanlarındaki Farklılık İçin Kruskal-Wallis Testi.....	40
Tablo 12. Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Kıdem Yılı Değişkenine Göre Antrenörlerinin Saygı, Sorumluluk Ve Ölçek Geneli Puanlarındaki Farklılık İçin Kruskal-Wallis Testi.....	40
Tablo 13. Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Annesinin Hayatta Olup Olmadığı Durumu Değişkenine Göre Antrenörlerinin Saygı, Sorumluluk Ve Ölçek Geneli Puanlarındaki Farklılık İçin Mann-Whitney U Testi.....	41
Tablo 14. Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Babasının Hayatta Olup Olmadığı Durumu Değişkenine Göre Antrenörlerinin Saygı, Sorumluluk Ve Ölçek Geneli Puanlarındaki Farklılık İçin Mann-Whitney U Testi.....	41
Tablo 15. Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Medeni Hali Değişkenine Göre Antrenörlerin Mesleki Etik İlkelerine Uyuma Düzeylerine İlişkin Saygı, Sorumluluk Ve Toplam Ölçek Puanlarındaki Farklılık İçin Mann-Whitney U Testi	42
Tablo 16. Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin İkamet Ettiği Yer Değişkenine Göre Antrenörlerinin Saygı, Sorumluluk Ve Toplam Ölçek Puanlarındaki Farklılık İçin Kruskal-Wallis Testi.....	42

ŞEKİLLER DİZİNİ

<u>Sekiller</u>	<u>Sayfa</u>
Şekil 1. Saygı Değişkeni İçin Histogram Grafiği.....	30
Şekil 2. Saygı Değişkeni İçin Box-Plot Grafiği	31
Şekil 3. Sorumluluk Değişkeni İçin Histogram Grafiği.....	32
Şekil 4. Sorumluluk Değişkeni İçin Box-Plot Grafiği	32
Şekil 5. Ölçek Genelinden Elde Edilen Toplam Değişkeni İçin Histogramı.....	33
Şekil 6. Ölçek Genelinden Elde Edilen Toplam Değişkeni İçin Box-Plot Grafiği....	34

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmaya temel teşkil eden problemle ilgili literatür, problem cümlesi ve probleme ilişkin alt problemlerin yanı sıra araştırma amacı, önemi, varsayımlar ve araştırmanın sınırlılıklarına yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Etik' sözcüğü bazen ahlâk anlamında, yani; belirli bir grupta, belirli bir zamanda, kişilerin birbirleriyle ilişkilerinde değerlendirmelerini ve eylemlerini belirlemeleri beklenen davranış biçimi şeklinde tanımlanırken bazen de; 'etik' sözcüğü, bir yazılı normlar bütünü, bir grup insanın belirli amaçlarla oluşturduğu norm bütünlüğü anlamında kullanıldığı görülmektedir (Kuçuradi, 2013). Oluşturulan bu değer ve norm bütünlüğü diğer mesleklerde de olduğu gibi sporun içinde antrenörler içinde geçerlidir. Araştırmamızda "Kadın Milli Takım Güreş Antrenörlerinin, Mesleki Etik İlkelerine Uyma Düzeylerinin Sporcular Açısından Değerlendirilmesi" amaç edinmiştir. Ülkemizde kadınların spora katılımları ve aktif olarak spor hayatlarına devam edebilmelerinde, başarı ve başarısızlıklarına etki edebilmelerinde oldukça önemli bir yere sahip olan antrenörlerinin kadın güreşçilerin değerlendirmeleriyle antrenörlük mesleki etik ilkelere uyma düzeylerinin değerlendirilmesi bu bakımdan oldukça önemlidir.

Toplumsal cinsiyet bağlamında inşa edilen bu kadınlık ve erkeklik tanımlarına uygun olarak, fiziksel mükemmelliği öne çıkaran, bedeninin en yüksek performansa çıkarılacak bir makine olarak kabul edildiği yarışma/mücadele sporlarında ve bedensel temasın yüksek olduğu saldırganlık içeren sporlarda erkeklik ya da erkeksilik daha belirgin iken, bir serbest zaman etkinliği olarak form kazanmak ya da formda kalmak gibi estetik kaygılarla yapılan rekreatif spor pratikleri kadınsı kabul edilmektedir. Diğer yandan, "kadınsı görünmeyen ya da erkeksi olarak algılanan sporlarda yer alan kadın sporcular antrenörleri, spor yöneticileri, hakemler, medya, potansiyel sponsorlar ve

fanatikler tarafından olumsuz tavırlara maruz kalmakta ve bu yüzden sıklıkla kadınlıklarının vurgulama çabası içine girmektedirler” (Koca, 2006). Toplumsal cinsiyet tartışmaları genelde kadın algısının değişimi ile özelden ise kadınların kendi varlıklarını ve özelliklerini sorgulamaya başladıkları, cinsiyetleriyle değil cinsellikleriyle mahrem alana çekildiklerini fark etmeleri ve özgürlük bilinçlerinin oluşmasıyla başlamıştır diyebiliriz. Bu bilinçlilik hali ve sorgulayıcı yönüyle kadın kendine biçilen -insani açıdan sınıfsal farklılığı artık kabul etmeyerek kendi hak ve özgürlüğünü bizzat kendinin savunması gerektiği sonucuna varmıştır (Yeter, 2015).

Bu açıdan bakıldığında özellikle kadınlar için sporda handikaplı bir durumun olduğu söylenebilir. Kadın sporcuların spora katılımlarının GSB verilerine bakıldığında erkek sporculara oranla daha düşük olduğu görülmektedir. Bu eşitsizliği en aza indirmek ve kadınların spora daha fazla katılımlarını sağlamak amacıyla ülkemizde başta spor bakanlığı olmak üzere diğer bakanlıklar, spor federasyonları, sivil toplum örgütleri ve kulüpler çeşitli programlar, projeler gerçekleştirerek kadınların spora katılımını teşvik etmektedirler. Spora katılım teşvik edilirken kadınların spora katılımını olumsuz yönde etkileyecek faktörlerinde ortadan kaldırılması gerekmektedir. Sporda özellikle kadınların daha çok karşılaştıkları fiziksel ve cinsel taciz, cinsiyet ayrımcılığı, psikolojik taciz (mobing), hakaret vb. olaylarla daha çok karşılaştıkları bilinmektedir. Bunların ortadan kaldırılması için çeşitli önlemler ve düzenlemelere gerek yasal merciler gerekse de sivil toplum kuruluşları destek vermektedir.

Antrenör sporcuların fiziksel, fizyolojik, zihinsel, duygusal (psikolojik) ve sosyal kapasitelerinin amaçlı davranışlarla geliştirilmesine yardımcı olan ve bunun için antrenmanın bilimsel amaçlarını yerine getiren özel eğitim ve öğretim almış kişi (Konter, 1996) şeklinde tanımlanmaktadır. Antrenörlerde sporcuların, spor hayatlarının şekillenmesinde sportif başarı ve başarısızlıklarında sporcular için oldukça önemli bir yere sahip spor insanlardır. Bireysel sporlar anlamında hem tarihsel hem de kültürel anlamda ülkemizde oldukça bilinirliği yüksek olan güreş sporunda kadın sporcuların bu spora katılımı ve uluslararası düzeyde ülkemize başarı getirmesi için gerek ilgili federasyon gerekse de güreş spor kulüpleri çalışmalar yapmakta, daha önce sadece erkek takımı olan kulüplerde kadın güreş takımları oluşturmaktadır. Bu anlamda kadın sporculara kulüp yöneticilerinin, idarecilerin ve özellikler araştırmamızdaki probleme de konu olan antrenörlerin sporculara karşı tavırları, hal

ve hareketleri ile tutumları kadın güreşçilerin spor hayatlarının şekillenmesinde oldukça önemli olduğu görülmektedir.

1.2. Problem Cümlesi

Bu araştırmada ‘‘Kadın milli takım güreş antrenörlerinin, mesleki etik ilkelerine uyma düzeylerinin sporcular açısından değerlendirilmesi’’dir.

1.2.1. Alt problemler. Saygı değişkeni boyutunda güreş antrenörlerinin mesleki etik ilkelere uyma düzeyleri nedir?

Sorumluluk değişkeni boyutunda güreş antrenörlerinin mesleki etik ilkelere uyma düzeyleri nedir?

Ölçek genelinde güreş antrenörlerinin mesleki etik ilkelere uyma düzeyleri nedir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı kadın güreş sporcularının değerlendirmesiyle antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerinin ölçme aracı kullanarak değerlendirilmesidir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Sporda etik dışı olaylar dünya ve ülkemizde spor kamuoyunu sürekli meşgul eden sık sık gerek yazılı gerekse görsel, işitsel ve sanal medya da haberlerle gündemi meşgul etmektedir. Spora özgü mesleklerde yaşanan istenmeyen bu durumların en aza indirgenmesi için Uluslararası ve ulusal spor kuruluşları çeşitli önlemleri almaktadır. Etik dışı davranılması halinde sporcuların spor hayatlarının olumsuz etkilenmesi ve hatta sportif hayatlarını noktalamalarında bile etken olan sporcuların yetiştirilmesinden, başarılarına kadar geçen sürede en etken spor insanlarından birisi de kuşkusuz antrenörleridir. Araştırmamızda kadın milli takım güreşçilerinin değerlendirmesiyle antrenörlerinde mesleki etik ilke düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Alan yazınına bakıldığında kadın milli takım düzeyinde güreşçiler üzerinde antrenörlük etiği üzerinde yapılan ilk araştırmadır. Araştırmamız sporcuların değerlendirmesi göz önünde bulundurularak yapılmıştır. Alan yazınına katkı

sağlayacağı düşünülmektedir. Araştırmamız belirtilen sebeplerden dolayı oldukça önemlidir.

1.5. Varsayımlar

Araştırmamıza katılan kadın güreşçilerin ölçme aracı içtenlikle cevapladıkları varsayılmıştır.

1.6. Sınırlılıklar

- Araştırmamız milli takım düzeyindeki kadın güreş sporcularıyla sınırlıdır.
- Araştırmamız 2018 yılı itibariyle güreş branşında lisanslı ve vizeli sporcularla sınırlıdır.
- Araştırmamız veri toplama aracının ölçme niteliğiyle sınırlıdır.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Çerçeve

Bu bölümde araştırmanın problemi ile ilgili güreş, etik ve antrenörlük etiği ile ilgili genel bilgiler yer almaktadır.

2.1.1. Güreş. Eski Türkçe’de güreş kelimesi, “kür-eş” kökünden ve ekinden gelmektedir. “Kür” kök kelimesi güçlü-kuvvetli, sarsılmaz, çok yürekli, eli bol, kabadayı gibi anlamlara gelmektedir (Gül, 2015).

Güreşin çeşitli tanımları yapılmıştır. Bunlardan en belirgin olanı iki bireyin birbirinin sırtını yere getirmek amacıyla teknik taktik ve belirli kurallar çerçevesinde verilen mücadele ve üstün gelme sanatıdır (Şahin, 2006).

Güreş bünyesinde barındırdığı özellikler nedeniyle tüm organizmayı ve fonksiyon sistemlerini zorlayan, büyüme çağında özellikle kişilik özelliklerine olumlu fayda sağlayan önemli bir spordur (Öcal, 2007).

Daha terimsel bir tanım yapılacak olursa güreş; anaerobik enerji sisteminin baskın kullanıldığı, kassal ve kardiovasküler dayanıklılık, kuvvet, çabukluk, esneklik, sürat denge, koordinasyon gibi faktörlerin performansı etkilediği bir spor dalıdır (Aydos vd, 2009). Kısa süreler içerisinde çok çabuk hareketle yapılmasını gereken bir spordur. Üç dakikalık iki devreli güreşte anaerobik gücün önemi yüksektir (Uslu, 2017).

Uluslararası alanda sürekli gelişen ve büyüyen, sayısız taraftara sahip büyük ilgi gören, aynı zamanda da Türklerin ata sporu olarak kabul ettiği ve benimsediği güreş; insanlık tarihi boyunca gerek toplumsal gerek ferdi olsun iki tarafın göğüs göğse verdiği mücadelenin en seçkin halidir (Şeker, 2014).

Spor kavramı açısından değerlendirecek olursak; güreş ülke genelinde son derece yaygın ve büyük öneme sahiptir. Her sene ortalama resmi verilere göre 200-230, gayri resmi 40-50 organizasyon gerçekleştirilmektedir. (Savranbaşı ve Dinç, 2010).

2.1.1.1. Güreşin tarihçesi. Yapılan araştırmalara göz atıldığında güreşin geçmişinin “spor” kavramının ortaya çıkmasından önceki dönemlere kadar gittiği görülmektedir (Zafer, 2018). İnsanlığın tarihi kadar eski olan güreş sporu, mitoloji ve efsanelere konu olmuş pek çok tarihi metinde de yer edinmiş bir fiziksel aktivite olarak karşımıza çıkmaktadır (İnan, 2013). Dünya’nın varlığından bu yana en eski spor olarak bilinen güreş her dönemde karşımıza çıkmıştır. Bazen karakucak, bazen yağlı güreş, bazen de sumo olarak hep güreşi izlemiştir (Şahin, 2006).

İlkel insanlar hayatta kalabilmek adına doğa ve diğer canlılarla, güreşin de tabiatında bulunan boğuşmalar tutuşlar ve vuruşlarla mücadele vermişlerdir. Akdeniz, Çin, Hindistan, Nil vadisinde güreşe dair izlere rastlanılmıştır. En önemli izler ise Mısır Kralının mezar duvarındaki güreş resimleri olmuştur (Çakmakçı, 2012).

Kölelik dönemlerinde eğlence amacı ile kullanılan güreşe ilgi artınca askeri alanda birlikler kurulmaya bile başlanmıştır. Asya, roma ve eski Yunanda bunun örnekleri vardır. eski Yunan topraklarındaki pek çok kazı ve edebiyatta tatminkar kaynaklar bulunmuş ayrıca güreş müsabakaları yapıldığına rastlanılmıştır. Bu bağlamda modern olimpiyat oyunlarında güreşin temel branş olması normal karşılanmaktadır (Gül, 2015). M.Ö.776 yılında yapılan ilk Olimpiyat Oyunlarında güreşin bulunması ve final sporu olarak kullanılması daha o çağlarda eski Yunanlılar tarafından güreşe ne kadar önem verildiğini göstermektedir (Yücel, 2010).

İlk güreş müsabakaları ile ilgili bulgular, 5000 yıl önce yaşayan Sümerlere kadar dayanır. Sümerlerde güreş yaygın ve Güreş Bayramı adı altında faaliyetlere rastlanılmıştır. Sümerlerin Gılgamış Destanı’nda da güreş müsabakalarından bahsedilmektedir. Çivi yazısı ve kabartmalarla anlatılan eserde; müsabakaların, hakemli oldukları ve müzik eşliğinde yapıldığı anlaşılmaktadır (Arı, 2018).

2.1.1.1.1. Dünya’da güreş. Romalıların Yunanlıları hakimiyeti altına alması ile güreşi Yunanlılardan romalılara geçmiş olduğu görülmektedir. İki tarafında güreş stilleri birleşmiş ve günümüzde halen devam eden önemli bir stil olan “greko-romen” güreş meydana gelmiş ve bu stil Roma’da inanılmaz derecede tutulmuştur. Greko-Romen stilin Avrupa’ya yayılışı Roma’dan olmuş ve böylece tüm dünya tarafından tanınmış her medeniyetle ilerlemiş, modern bir spor olmuştur (Türkman, 2017).

İsviçreliler tarafından dağ köylerinde başlayan ve buradan Fransa'ya kadar yayılan serbest güreş Avrupa'da bu şekilde kendini göstermiştir. İsviçre'ye de Hindistan'dan geldiği bilinmekte fakat Türk savaşçıların İsviçre ve Fransa'ya akınları sonucu yayılmış olması ihtimali daha gerçekçi görünmektedir. Amerika'ya da İsviçre ve Fransa'dan geldiği Amerikalıların "Catch Can" dediği stil Türklerde Karacuak'ın karşılığıdır. Japonlarda ise Judo ve Jujitsu dedikleri stilin de Türklere Judo olarak geçtiği bilinmektedir. (Türkman, 2017).

Dünyada yapılan başlıca geleneksel güreşler şunlardır:

- Kore-Ssireum
- İskoçya-Highlands
- Batı Afrika ülkeleri-Laamb
- Özbekistan-Kuraş
- Hindistan-Kushti
- Meksika-Lucha Libre
- Moğolistan-Bökh
- Fransa-Gouren
- Rusya-Sambo
- İzlanda-Glima
- İspanya-Lucha leonesa
- Japonya-Sumo Güreşi (Arı, 2018).

Serbest stil ilk başlarda Amerika ve Britanya'da profesyonel olarak görülmüş ancak 1888'de amatör bir spor olduğuna karar verilmiştir. Uluslararası Amatör Spor Birliği'nce onaylanmıştır. Modern Olimpiyatların başlangıcı 1896 Atina Olimpiyatları'na greko-romen stil, 1904 St. Louise Olimpiyatları'na serbest stil güreş spor dalı olarak resmen alınmıştır (Şahin, 2006). Serbest stilde ilk Avrupa Şampiyonası 1929'da düzenlendi (Soygüden, Eker, Toy ve Mumcu, 2014).

FİLA (Uluslararası Amatör Güreş Federasyonu) 1912 yılında da kurulmuştur. Halen dünya yüzünde şampiyonlukları yapılan amatör güreş stilleri şunlardır;

- 1- Serbest Güreş (bayan ve erkek kategorilerinde)
- 2- Greko-Romen Güreş (sadece erkeklerde) (Şahin, 2006).

2.1.1.1.2. Türkiye’de güreş. Türkler, tabiatları gereği güce, kuvvete âşik özellikleriyle pehlivanlığı asırlar boyunca baş tacı yapmışlardır. Güreşte; güç, cesaret, mertlik, çeviklik ve dürüstlük, beceri gibi özelliklerin olması ve Türk karakterine çok benzeyen bir spor dalı olması nedeniyle; geçmişten günümüze Türk toplumlarında benimsenmiş ve devam etmiştir. (Özbay, 2012). Türk destanlarında bile Türk kızlarının güreş tuttuğu ve hatta kendileri ile evlenecek erkeklerin güreşte kendisini yenmesi şartını koyduğu da bilinmektedir (Mutlu, 2018).

İslamiyet’ten önce de Türkler güreşi yapardı hatta ölen yiğitlerin mezar başında 9 gün 9 gece yas tutulur ve güreşilirdi. Her yıl ölüm yıldönümlerinde de 3 gün 3 gece müsabakalar yayılırdı. Atalarımız güreşe fazlasıyla önem vermiş, bütün sporlardan üstün tutmuşlardır (Türkman, 2017).

İslam coğrafyasına bakıldığında, Cahiliye devrinde genellikle de panayırlarda yoğun bir şekilde güreş müsabakaları gerçekleştirilmiştir. Hz. Muhammed’in güreşi savaş sporu olarak övdüğü ve tavsiye ettiği bilinmektedir. Hatta o dönemdeki meşhur pehlivanlarından biri olan Rükane b. Abdüyezid, peygamberin kendisiyle güreş tutup mağlup ederse İslam dinini kabul edeceğini söylemesi üzerine peygamberle güreş tutup peygamber tarafından mağlup edilmiştir Rükane de Mekke’nin fethi sırasında Müslüman olmuştur. Yine o dönemlerde askere alınma mevzusunda ergenlik çağına gelen gençler arasında düzenlenen merasim sırasında asker namzetlerinin birbirleriyle güreştikleri belirtilmiştir (Mutlu, 2018).

“Güreş tutmak” Türk kültürü bünyesinde yer alan askerlik, evlilik gibi ara ritüeller ile bahar mevsiminin içinde var olan hıdrellez ve nevruz gibi şenliklerin ayrılmaz bir parçasıdır. Türkiye’nin her bölgesinde rastladığımız bu etkinlikler, topluluk içindeki erkeklere; güçlerini, zekâsını, dayanıklılığını test edip herkese göstermek için istediği fırsatları sunmaktadır (Özdemir, 2018).

Selçuklular döneminde güreş askeri eğitim amacı ile kullanılmış başkent Konya’ da güreşçiler mahallesi, güreşçiler tekkesi gibi ibarelere kayıtlarda rastlanılmıştır.

Osmanlılarda da güreş takkelerinin olduğu başkanlarına şeyh, sporcularına mürit denildiği görülmektedir. Osmanlıda hemen hemen her büyük şehirde tekkelerin kurulmuş ve güreş bir meslek olarak kabul edilmiştir (Şahin, 2006). Güreş tekkelerinin en büyüğü ve merkezi konumunda olanı Zeyrek, İstanbul'da kurulduğu görülmektedir. Bu tekkelerde disiplinli çalışmalar sonucunda güreşi uğraşı haline getirenler, ileri düzeyde teknik donanım ve beceriler kazanmışlardır (İnan, 2013).

Dünyadaki diğer Türk halklarında da geleneksel anlamda yapılan güreşler, Ülkemizde yağlı güreşte olduğu gibi yüksek seyirci potansiyeline sahiptir. Türkçe konuşan tüm halklarda güreşin engin bir geçmişi ve sosyal tabanlı yaygın bir spor olduğu belirtilir (Türkmen vd, 2006).

Cumhuriyetin ilanıyla birlikte mindere olan ilgi ve alaka artmış batı ülkeleri serbest ve grekoromen olarak iki stile ayırmıştır. Türk güreş tarihini toparlamak gerekirse 3 şekilde ayırmak mümkündür: I. Devir: 18. yüzyılın başına kadar gelen ve daha çok eski tarih kitaplarında kısaca bahsi geçen devre, II. 18. yüzyılın başından Koca Yusuf'a kadar (1830-1890) geçen ve daha çok söylentiler halinde bilinen devre. III. Devir; Koca Yusuf'tan bu yana belgelere dayanılarak bilinen devredir (Tgf, 2019)

Güreşçilerimiz ilk modern güreşteki uluslararası müsabakaya 1924 Paris Olimpiyatlarında, 1927 yılında ise Budapeşte'de ilk Avrupa Şampiyonasına katılmışlardır. 1932 yılında da ilk Balkan Şampiyonasına katılıp 5 altın ve 2 gümüş madalya alarak takım halinde birincilik elde etmişlerdir (Türkman, 2017). 1936 yılında yapılan Berlin Olimpiyatları'nda 61 kg güreşçimiz Yaşar ERKAN ülkemize ilk olimpiyat Şampiyonluğunu kazandırmıştır (Çakmakçı, 2012).

Büyük önder Atatürk Ata sporumuz güreşi de çok severdi. Cumhurbaşkanlığı döneminde Kastamonulu bir işçiyle güreş durmuştur. Bir güreş müsabakasında heyecanını zapt edemeyerek Türk güreşçisinin lehine adeta amigoluk yapmıştır. Güreş tekniğinden çok iyi anlardı. Çoban Mehmet ile Büyük Mustafa'nın (Çakmak) güreşlerinde hakemlik yapar, tarafların hata ve noksanlarını belirleyerek kendilerini ikaz ederdi. Atatürk beş yüz kişiden fazla bünyesinde eleman bulunduran devlet kitlerinde güreş kulübü bulundurma zorunluluğu yasası çıkarılmıştır (Arı, 2018).

Geleneksel ve modern şekliyle varlığını sürdürmekte olan güreş, dünyanın hemen hemen tüm ülkelerinin kültürlerini yansıtmaktadır. Fakat tüm tarih boyunca özellikle Türklerde en önemli ve en köklü spordur. Vazgeçilmez zengin geleneklerinin bir

parçasıdır. Türklerde güreş ibadet, güreş yeri ibadet yeridir. Meydanlar ise er meydanı olarak görülmektedir (Fişne vd, 2017).

Güreş bir dönem İsveç basınında Güreş ve güreşin inceliklerinin Türklerden öğrenilmesinin gerekliliğinden bahsedilmiş ve 1948 Olimpiyatlarında “Bir Türk’ten daha kuvvetli ancak iki Türk vardır.” sözü ile de güreşin ne kadar Türklere ait olduğu ispat edilmektedir (Bayraktar ve Tozoğlu,2015).

2.1.1.1.3. Güreş çeşitleri. Örf ve adetler, İnançlar, Dil, sanat ve edebiyat bir toplumda geçmişten günümüze gelen en önemli değerlerdir. Türk kültür unsurlarından biriside geleneksel sporlardır. Bu sporların bir kısmı günümüzde de değişerek uluslararası sporlar arasında yer almışken, bir kısmı ulusal veya bölgesel düzeyde kalmış, bazıları da unutulmuştur (Demiral ve Demir, 2018).

Güreş sporunu iki kategoride ayırmak mümkündür.

Olimpik güreş çeşitleri. Serbest Stil: Batı da 19. Yy.da başlayan, 20. Yüzyılın başlarında ise Türkiye ye gelen, karakucak güreşleri ile teknik açıdan benzerliğe sahip, el ve ayakların kurallara uyularak kullanılması dahilinde modern bir türdür. (Demirli, 2017). Rakibin ayakları da dahil tüm vücuduna oyun uygulanır (İlgin, 1996).

Greko-Romen Stil: Uluslararası ve ülke şampiyonaları gibi ulusal güreş şampiyonalarında var olan milderde ve oyun kuralları dahilinde yapılan bir güreştir. Ayaklar tutulmadan, bele kadar olan bölge kullanılmadan, bel ve bel bölgesinden yukarı kısımlar tutularak yapılır (Karakaş, 2017).

Geleneksel güreş çeşitleri. Aba Güreşi: Deve tüyünden, keçi kılından, veya dövme yünden yapılmış, kalın, sağlam bir kumaştan kıyafetle yapılan bir güreştir. Giysi kolsuz, omuz ve sırtları dayanıklı deri ile kaplı, dizlere kadar iner. Güreşçiler abanın yaka ve belinden tutarak güreş yaparlar. Birbirlerini yere atan, indiren kazanır (İnan, 2013).

Karakucak Güreşi: Asırlardır hiçbir değişikliğe uğramadan günümüze kadar gelen bir güreş türüdür. Genellikle yağlı güreşin yapılmadığı bölgelerde yapılmaktadır. Pırpıt adında dize kadar inen bir kıyafetle ayaklar çıplak ve davul zurna eşliğinde yaklaşık 10 asırdır yapılan bir güreştir. (Tgf, 2019).

Şalvar Güreşi: Eski çağlarda Türkmenler tarafından uygulanmış ve günümüzde ise Kahramanmaraş ve çevresinde yapılan bir güreş türüdür. Oyunların hepsi ayakta yapılır. Yere düştüğünde üsteki pehlivanın rakibine sadece bir hamle hakkı vardır (İnan, 2017).

Yağlı Güreş: Yunanlılardan geçen alaturka adı da verilen bir Türk güreşidir. Manda derisinden bir kispet"le güreşilir ve cazgırın duasıyla başlar (Gül, 2015). Güreşçiler vücutlarına yağ sürerek güreştiklerinden dolayı bu şekilde isim verilmiştir. Güreşçilerin güreştikleri sıkletlere boy denir (Arı ve Fişekçioğlu, 2017).

Kar Güreşi: Karda güreş ayakkabısı ve karakucak kispeti giyilerek, üstleri çıplak kar üstünde kilo eşleşmesine göre yapılan güreşe verilen addır. Artvin, Ordu, Kars yöresinin özellikle yüksek rakımlı köylerinde geleneksel olarak yapılmaktadır (Arı, 2018).

Dutluk Güreşi: Malatya bağ köylerinde yaygın olarak düğünlerden önce yapılan 1 ile 3 gün süren ve dut ağaçlarının altında yapılan geleneksel güreştir (Arı, 2018).

2.2. İlgili Araştırmalar

Dolaşır, (2005) yaptığı araştırmada antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerini antrenör ve sporcu görüşlerine göre değerlendirmiştir. Türkiye genelinde 384 antrenöre uygulanan 70 maddelik 'Antrenörlerin Mesleki Etik İlkeleri' formu oluşturulmuştur. Geliştirilen form ön uygulama kapsamında 156 sporcu ve antrenöre uygulanmış ve 67 madde olarak son şeklini almıştır. Araştırmanın örneklemini, milli takım kamplarında bulunan sporcular (n=160) ve antrenörler (n=44) oluşturmuştur. Verilerin analizinde SPSS programı kullanılmıştır. Antrenörlerin mesleki etik ilkelerinin belirlenmesi yüzde (%) ile, sporcu ve antrenör görüşlerine dayanarak antrenörlerin etik ilkelere uyma düzeylerinin hesaplanması betimsel istatistiklerle çözümlenmiştir. "Araştırma sonucunda, Ampirik olarak 67 maddelik Antrenörlerin Mesleki Etik İlkeleri belirlenmiştir. Antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeyleri, sporcu ve antrenör görüşlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [t(202) = 3.51, p<.05].Antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerine ilişkin ortalamaları (x=312.45), sporcu ortalamalarından (x=291,50) daha yüksek bulunmuştur. Sporcu görüşlerine göre antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma

düzeyleri, sporcuların branş [$F(2,157)=3.66, p<.05$], eğitim düzeyi [$F(2,157)=3.96, p<.05$], mezun olunan alan [$t(76)=.865, p<.05$], kıdem [$KW(2)=2.10, p<.05$] ve kategori [$t(158)=3.91, p<.05$] değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte” olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Karakoç vd, (2011), milli takım düzeyindeki erkek judocuların, kulüp antrenörlerinde gözlemledikleri etik dışı davranışları tespit etmek amacıyla yaptıkları çalışmada 54 erkek sporcuya ölçme aracı kullanarak, antrenörlerinde gözlemledikleri etik dışı davranışlar belirleyebilmek için 12’şer sorudan ve üç farklı gruptan oluşan toplam 36 soruluk bir anket uygulamışlardır. Çalışmanın sonucunda; sporcuların bakış açıları ile antrenörlerin etik dışı davranışlarını belirleyebilmek için toplam 36 sorudan oluşan anketi bir bütün olarak ele aldığımızda, verilen cevapların ortalamasının 4,54 “Kesinlikle Katılıyorum” olduğu tespit edilmiştir. Buradan araştırmaya katılan katılımcıların verdikleri cevaplara göre, antrenörlerinin genel olarak etik kurallar çerçevesinde davrandığı sonucuna varılmıştır. Araştırma grubu, milli takım düzeyindeki elit sporculardan oluştuğu düşünülürse, sporcusu oldukları kulüp antrenörlerinin ve takım arkadaşlarının gözdesi olan bu sporcuların antrenörleri hakkında olumsuz düşünceler taşıma ihtimalinin zayıf olduğu söylenebilir.

Güven (2012), yaptığı araştırmada antrenörlerin etik dışı davranışları ile ilgili sporcu algılarını ölçebilecek bir ölçme aracı geliştirmiştir. Araştırmaya, 16 farklı spor branşından 112 sporcu katılmıştır. “Ölçeğin geçerlik seviyesini test etmek amacıyla ölçekte bulunan 40 maddeye ilişkin yapılan açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizinde; ölçeğin üç faktörlü bir yapıya sahip olduğu tespit edilmiş ve madde sayısı 19’a indirilmiştir. Madde yük değerleri 0.579 ile 0.825 arasında değişmektedir. Ölçeğin güvenirlik seviyesini test etmek için ise Cronbach Alpha güvenirlik ve iki yarı test korelasyonu katsayısına bakılmış ve bu değerler sırasıyla 0.93 ve 0.83 olarak hesaplanmıştır. Sonuç olarak; antrenörlerdeki etik dışı davranışları sporcular açısından belirlemek amacıyla hazırlanan ölçeğin, yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışması sonucunda kullanılabilir bir ölçüm aracı olduğu tespit edilmiştir”.

Eskicioğlu vd, (2012) Beko basketbol ligi spor kulübü yöneticilerinin kararlarında, etik ilkelere bağlılıkları ile etik dışı davranışlara karşı tutumlarının incelenmesi amacıyla yaptıkları araştırmada, yarı yapılandırılmış görüşme ile standart açık uçlu sorular kullanılarak Beko Basketbol liginde bulunan 16 takımın takım kaptanları ve

antrenörlerinden oluşan 32 kişiyle görüşmüşlerdir. ‘‘Araştırma sonucunda etik ilkeler ve etik dışı davranışlar ile ilgili sorular ve katılımcılardan çıkan kodlar doğrultusunda yöneticilerin kararlarında belirlemiş olduğumuz etik ilkeleri ne derece göz önünde bulundurdıkları ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda basketbol branşı yöneticilerinin kararlarında üzerinde durduğu ve göz ardı ettiği ilkelerde belirgin halde göz önüne koyulmuştur’’.

Certel vd, (2018) yaptıkları araştırmada, antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerini antrenör ve sporcu görüşlerine dayanarak değerlendirmişlerdir. Tarama yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini, 2014 yılında Antalya ilinde çeşitli spor branşlarında görev yapan 144 antrenör (bireysel=60, takım=66, mücadele sporları=18) ve aktif olarak spora devam eden 229 sporcu (bireysel=100, takım=94, temaslı sporlar=35) olmak üzere toplamda 373 kişi oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeyi antrenörlerin ve sporcuların cinsiyetlerine, eğitim düzeylerine ve yaptıkları spor dallarına göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeyleri, sporcu ve antrenör görüşlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Çeviker (2018), bedensel engelli spor kulüplerinde görev yapan antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerinin sporcu görüşlerine dayanılarak yaptığı çalışmanın örneklemini (n=617) sporcu oluşturmuştur. ‘‘Ölçme aracı olarak Tuncel ve Büyüköztürk (2009) tarafından geliştirilen "antrenörlük meslek etiği ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek saygı alt ölçeğinde 13 soru ve sorumluluk alt ölçeğinde 21 soru ve toplam 34 sorudan oluşmaktadır. Çalışmaya katılan engelli sporcuların sosyo-demografik özellikler bakımından antrenörlerinin etik ilkelere uyma düzeyleri hakkındaki görüşleri arasındaki farklılığı test etmek için t testi, Kruskal-Wallis testi ve Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Çalışma sonucunda bedensel engelli sporcuların antrenörlerini, mesleki etik ilkelere saygı alt ölçeğinde ($\bar{x} = 3,66$), sorumluluk alt ölçeğinde ($\bar{x} = 3,96$) ve ölçek genelinde ($\bar{x} = 3,84$) ortalama ile "kısmen yüksek" düzeyde mesleki etik ilkelere yüksek düzeyde uyduklarını, bedensel engelli spor kulüplerinde görev yapan antrenörlerin mesleki etik ilkelere uydukları sonucuna ulaşılmıştır’’.

Caz (2019) yaptığı çalışmada, 212 sporcu (133 erkek, 79 kadın) sporcu katılım sağlamıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak, ‘‘Antrenörlerin Etik Dışı Davranışları

İle İlgili Sporcu Algısı Ölçeği” ile “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Veriler betimsel istatistikî yöntemler ve bağımsız gruplar için t-testi kullanılmıştır. Çalışmada, kadın ve erkek sporcular arasında anlamlı farklılık tespit edilemediği belirlenmiştir. Ayrıca, milli sporcu olmak ile bireysel ve takım sporu ile ilgilenenler arasında da herhangi bir farklılık çıkmadığı tespit edilmiştir’.

2.2.1. Kadınlarda güreş. Ülkemizde bayan güreşi FİLA tarafından serbest güreş stiline olmasına karar verilmiştir. Uluslararası düzeyde uygulanması da Ahmet AYIK başkanlığındaki dönemde 1998 yılında başlamıştır. İlk Müsabaka 27 şubat - 01 mart tarihleri arasında Ankara’da büyükler arası Türkiye şampiyonası yapılmıştır. Greko-Romen stiline ise bayan müsabakaları yoktur (Yıldırım, 2007).

2.2.2. Antrenör. Düzenli ve orta şiddette yapılan spor sağlık açısından etkili olduğu kadar psikolojik açıdan da oldukça etkilidir (Köse vd, 2019). Sportif hareketin bireye doğru olarak aktarılmasında ve psikolojik olarak fayda sağlanmasında antrenöre büyük iş düşmektedir.

Bir hedefe yönelik mücadele eden insanların (sporcuların) eğitimi yöneticisidir. Sporcularına akıllıca yönlendiricilik yapmaktadır (Can, 2017).

Antrenör kelime bakımından incelendiğinde, 14. yüzyılda Macar kökenli olan Sturdy’dan geldiği görülmektedir. O yıllarda bireyleri arazilere, harp meydanlarına götüren araçlar için kullanılmaktaydı. Bugünkü İngilizce anlamı ise ‘güçlü, kuvvetli, dayanıklı, azimli’ olarak Türkçe’ye çevrilebilir; hatta İngilizce’de antrenör anlamına gelen coach kelimesi ‘yolcu otobüsü, yolcu vagonu’ anlamını da taşımaktadır (Öztürk, 2018).

Antrenörlük; basit veya özel olarak sporcu, spor ve antrenör ilişkisini etkileşimle şekillendiren sanat ve bilim özelliği bulunan bir meslektir. İleri başarı düzeyinde çalışma ve hazırlama biliminin gerektirdiği formasyona sahip, beden eğitimi ve spor faaliyetlerinde yer alanları çalıştıracak güce sahip sporcuların bireysel ve takım olarak, uluslararası kural ve tekniklere uygun gerçekleştiren, kuramsal bilgileri ve tecrübelerini birleştirip sporcuları yeteneklerine göre yönlendiren, uygun branşla müsabık yetiştiren, önderlik yapan bir spor bireyidir (Öztürk, 2018).

Kazanmak antrenörlüğün sadece bir kısmıdır. Başarılı olmak sadece yarış kazanmaktan ibaret değildir. Başarılı antrenörler demek aynı zamanda sporcuların becerilerini keşfetmek ve o becerileri geliştirmek, sporcusunun kıymetli olduğunu hissetmelerini sağlamakla olur (Kak, 2018).

Antrenör; genelde geçmişte yıllarca spor yapmış, sporun içinden gelmiş ve daha sonra belirli bir branşta profesyonel bir eğitim almış, deneyimlerini, enerjisini, teknik bilgi ve birikimini en doğru ve kalıcı yöntemlerle aktaran ve tüm bu vasıflara sahip olan lider kişidir (Akbulut, 2018).

Antrenör, sadece yaş grubuna göre teknik ve taktik becerileri bilmez ve bunu nasıl ve ne şekilde kullanacağını da bilen kişidir. Ayrıca bununla da kalmaz aynı zamanda toplumda başarılı yaşamak için ihtiyaç duyulan beceri modellerinin kavranmasına da yardımcı olurlar. Antrenör sürekli mücadele halindedir. Antrenörlük vizyon ve misyon gerektirir. Bunun yanı sıra bazen koruyucu otoriter bazen de kural koyucu, organizatör ve karar verici konumdadır (Çeviker, 2013).

Antrenör antrenman bilimlerini kullanarak sporcunun fizyolojik kapasitesine göre performansı artırmaya yönelik hedefler koyar ve zihinsel anlamda destekler (Ekenci vd, 2017).

2.2.2.1. Antrenörün nitelikleri ve tipleri. Bir sporcu ne kadar kabiliyetli olursa olsun, ne kadar çalışma azmine sahip olursa olsun başarılı olmak için bir antrenörün yardımına ihtiyaç duyar. Antrenörler sportif anlamda başarılı olabilmek için belirli ölçüde uzmanlığa sahip olmalıdır. Sporcunun doğuştan itibaren genetiğinde taşıdığı bütün motorik özellikler başarıda etkili olabilmektedir. Bütün bu özellikleri şekillendirerek sporcuya istikamet gösteren kişi antrenör olmaktadır. Antrenörün kılavuzluğunda, takımı uyum içerisinde çalıştırması, sporcuların davranışlarını istenilen ölçüde geliştirip hedef koyması başarı için gereklidir. Antrenörlerin yanlışlardan kaçabilmesi için hem taktik hem teknik hem de psikolojik açıdan bazı yetkinliklere sahip olması gerekmektedir (Öztürk vd., 2008).

Takımın dinamiğini belirleyen antrenör, sporun temel taşı olan lider kişidir, sporcu için bir örnek ve sporcusunun üzerinde önemli bir güce sahiptir. Antrenörün davranışları ve sporcu motivasyonu arasındaki bağı inceleyen ve antrenörün önemini

vurgulayan birçok araştırma vardır. Tecrübelerini ve edindiği bilgi birikimlerini sporculara aktarır, aynı zamanda, rakiplerle ve takımdaki diğer sporcularla iletişim biçimleri konusunda yol gösterici olurlar. Antrenör sporcuların takımda birlik ve beraberlik içerisinde çalışması için çaba harcar. Amatör veya profesyonel bir sporcunun meslek yaşamında antrenör en önemli figürlerden birisidir. Sporcusuna rol model olmak için gerek fiziksel gerek davranışsal hareketlerine dikkat etmek zorunda olan antrenör kullandığı sözler ve verdiği mesajlar ile sporcuları etkileyerek motivasyonunu yükselten aynı zamanda dürüstlüğü aşılayan kişidir. (Güllü, 2018).

Yönetim ve organizasyon yeterliliğine sahip olmalıdır; iyi ve devamlılığı olan bir organizasyon gerçekleştirmek için kendi alanlarında uzman ve bilgi sahibi olan birçok kişinin teknik becerilerini birlikte uyum içinde paylaşarak yaptığı iş paylaşımı ve düzenidir. İlgili ve olgun olmalıdır; antrenör çalışmakta olduğu tüm sporculara alaka ve özen göstermelidir onların yetersiz yönlerini ve hareketlerini alaycı bir tavır sergilemeden olgunlukla karşılamalıdır (Kaplan, 2018).

Başarılı bir antrenör kişiliği bakımından şu özelliklere sahip olmalıdır.

- Olgun olmalıdır.
- Saygılı olmalıdır
- İstekli olmalıdır.
- Öğrenmeye ve öğretmeye açık olmalıdır.
- Yeterli alan bilgisine sahip olmalıdır.
- Azimli ve kararlı olmalıdır.
- Kazanma duygusu yüksek olmalıdır.
- Yeterli alan bilgisine sahip olmalıdır.
- Sabırlı olmalıdır.
- Her türlü görüşe saygılı olmalıdır.
- İlgili ve pozitif davranışlar sergilemelidir (Akbulut, 2018.)

2.2.2.1.1. Aşırı disiplinli otoriter tip. Genellikle genç ve tecrübesiz antrenörlerdir. İdarenin hep kendisinde olmasını ister sporculara ve çevresindekilere çok güvenmezler. Kontrol kendilerinden alındığında stres, kaygı ve güvensizlik hissederler. Başarı duygusuna aç, sert görünümlü, itaat edilmesini seven itaat

edilmediğinde ise cezalandıran ve şiddet kullanan antrenör tipidir. Bütün kararlarda tek söz sahibi olmak ister. Sporunun görevi ise antrenörün emirlerine bağlı kalmaktır. (Türkman, 2017).

2.2.2.1.2. *Sakin ve iyi huylu tip.* Her şart ve koşulda sporcularına karşı saygılıdır. Karar mekanizmasında sporcuların duygu ve düşüncelerine önem veren bir kişiliğe sahiptir. Baskıcı ve otoriter bir kişiliğe sahip olmadığı için sporcularının yaşadığı olumsuz durumlarda onların yanında yer alarak elinden geldiğince yapıcı bir tavır gösteren ilgili bir tutum sergiler. Sporcularının gelişimine önem verdiği için olumsuz tutum ve davranışlardan kaçınır, olumlu ve lider özelliklerini sporcularına benimsetmeye çaba sarf eder, her koşulda çözüm odaklı ve sabırlı olmayı hedefler. Bu görüşteki bir antrenör kaygı ve stres yaşamaz, negatif düşüncelere yer vermez, Sorumluluk almalarını isteyerek sporcularından en doğru kararı vermelerini ister. (Akbulut, 2018).

2.2.2.1.3. *Gergin ve hareketli tip.* Otoriter antrenör tipine benzeyen bu antrenörler. Ne kadar birbirlerine benzeseler de aralarında farklılıklar vardır. Zira bu antrenörler genellikle huzursuz ve tedirgin bir yapıdadır. Özgüvenleri zayıf olan bu antrenörler vizyon sahibi değildir. Kırılgan ve aceleci bir yapıya sahip oldukları için sporcularına güven vermezler (Dilek, 2017).

2.2.2.1.4. *Gevşek ve duyarsız tip.* Genellikle ciddi görünseler de özünde güven vermezler; hakikatte çok fazla rahattırlar. Düzenli bir çalışma programları olmamasına rağmen her şeyin kontrol altında olduğu izlenimini vermeye çalışır. Baskıcı bir yapısı yoktur. Düşüncelere saygılı olsa dahi problemlerin çözümünde yol kat edilemez. Antrenörün yapısından kaynaklı sporcular kendilerini baskı altında hissetmez. Bu nedenle sporcular özgür ve rahattır. Sporcular problemlerini rahatça ifade ederler. Antrenörlerin bu davranışları sebebi ile disiplinsiz davranışlar olabilir. Genellikle otorite eksikliği vardır. Bu durumda antrenör sporcular gözünde yetersizdir. Çalışmalar yetersiz olduğu için sporcu performansları istenilen düzeye ulaşmaz, yarışmalarda motivasyon eksikliği sebebi ile başarı sağlanamaz (Kak, 2018).

2.2.2.1.5. *Zor antrenör tip.* Zor antrenör tipi özellikleri bakımından otoriter antrenör tipi ile benzerdir. Bu tarz karakter özelliğine sahip olan antrenörler merkez odak noktasına sporcuyu koymak yerine kendi plan, duygu ve düşüncelerini önemseydiği için ödün vermeden uygulamaya çalışırlar. En önemli dezavantajlarından bir tanesi empati yeteneğinin az olmasıdır. Çoğunlukla bu tip antrenörler, toplum tarafından kafasının dikine giden, inatçı uzlaşamayan ve ortak nokta bulunmayan antrenör olarak bilinir. Genelde zor sporcular ile çalışmakta sıkıntı çekerler (Kolukısa, 2017).

2.2.2.1.6. *İşkolik tip.* Devamlı kazanma odaklı çalışan sporcu ve antrenörler vardır, böyle insanlar genelde sağlam adımlarla ilerleyen yavaş ama düzeni tutturmuş antrenörlerin tersine hızlıca sonuca ulaşmak için çok çalışırlar.

- Mantık çerçevesinde çalışırlar.
- Organize olmakta neredeyse hiç sıkıntı yaşamazlar.
- Bütün eylemlerini yapmadan önce hesap ederler.
- İnsan ilişkilerinde soğuk kanlıdırlar (Güneş, 2016).

2.2.2.1.7. *Sevecen tip.* Sevecen tip antrenörler; empati kurma becerisi gelişmiş, odak noktası insan olan, ilişkilerinde çoğunlukla esnek davranabilen kişilerdir. sporcuların çok sevdiği birlikte çalışmaktan zevk aldığı antrenörlerdir (Kolukısa, 2017).

2.2.2.2. *Antrenörün görevleri.* 20. yüzyılın sonlarından itibaren başlayan ve sürekli artan bir ivme ile devam eden teknolojik gelişmeler hayatın birçok alanında olduğu gibi eğitim öğretim etkinliklerinde de kendini göstermektedir (Özlü, 2020). Eğitim öğretim ilişkilerinde artan gelişmelerin öğrenci – öğretmen arasındaki ilişkiyi etkilediği kadar sporda antrenör – sporcu ilişkisini de etkilemektedir. Antrenör bir sporcunun mental ve fiziksel gelişmesini sağlamak, branşta temel ve özel yetenekleri geliştirmek, centilmenlik çerçevesinde çekişme ortamı yaratmak ve sporcunun başarısını en üst düzeye çıkarmakla sorumlu yeri geldiğinde bu durumu iyi organize

etmelidir. Başarı elde etmek için stratejiler geliştirmelidir. Kullandığı antrenman metotlarını bilime uygun şekilde tasarlamalıdır. Antrenörün imkânları ne kadar fazla ise yetiştirdiği sporcuların seviyesi de o üst düzey olmaktadır (Akbulut, 2018).

Her antrenörün ilk hedefi başarıdır. Sporcusunu her yönden müsabakaya hazırlamak ve bunu sürdürmek zorundadır. Eğer sporcu kendisinden ve antrenörün ondan beklediği başarıyı yakalayabilmişse antrenör ve sporcu motivasyonu sağlamış olur. Eğer sporcu başarıyı yakalayamadıysa kötü bir şekilde itham edilmemeli sporcuya bir darbe de antrenör tarafından vurulmamalıdır (Kaplan, 2018).

Antrenör olumlu tutum ve davranışlarıyla takım içinde güzel bir atmosfer oluşturarak sporcuyu da yönettiği ve verdiği kararları eleştirmeye katmalıdır. (Kaplan, 2018).

Antrenörlük mesleği ciddi disiplin isteyen çalışma alanına sahiptir. Bu anlamda ekonomi, hukuk, sağlık ve psikoloji, sosyoloji gibi diğer bilim dallarında da bilgi sahibi olmalıdır. Dolayısı ile antrenörlerin işi yalnızca spor değil aynı zamanda diğer alanlarda da sorumlulukları fazladır (Kolukısa, 2017).

2.2.2.3. Sporcu antrenör ilişkisi. Antrenör ve sporcu iletişimi kişiler arası iletişim türüne girmektedir. Bu anlamda kişiler arası iletişim, fiziken hazır bulunduğu zaman her bir bireyin davranışları üzerinde karşılıklı etkileşimi kapsamaktadır. En yaygın iletişim aracı konuşma olduğu kadar, jestler, mimikler, gülmek, bedensel ifadeler, sessizlik gibi terimlerde iletişimde önemli yer almaktadır (Abakay ve Kuru, 2013).

Pozitif sporcu antrenör ilişkisi sporcularda kişisel ve sosyal gelişime de katkı sağlamaktadır. Bu ilişkinin niteliği başarı ile doğru orantılıdır. Pozitif ilişkilerin kurulduğu yerlerde meydana gelen pozitif bir sporcu antrenör ilişkisi, sporcuların çeşitli yönlerden gelişiminde belirleyici olmaktadır (Güllü, 2018). “Antrenör ve sporcunun birbiriyle ilişkisi; bağlayıcılık, tamamlayıcılık ve yakınlık alt boyutları ile açıklanmaktadır

- Yakınlık ilişkinin duygusal tonunu yansıtır Antrenör ve sporcunun karşılıklı beğeni, güven, saygı ve takdir derecesini ifade etmek için kullanılmaktadır.
- Bağlılık, antrenörleri ve sporcunun karşılıklı olarak ve bir beklentiye girmeksizin ilişkiyi devam ettirme niyet ve arzusunu ifade eder.

- Tamamlayıcılık ise antrenör ve sporcu arasında işbirliği olarak tanımlanabilir. İkisinin de kazanma isteği, birbirlerine dostça ve arkadaş canlısı yaklaşımları, sorumluluk alabilmeleri gibi davranışsal özellikler tamamlayıcılık boyutunu ifade etmektedir” (Güllü, 2018).

Sporda başarıyı yakalamak ve performansı artırmak için uğraşan antrenörler spor organizasyonlarının vazgeçilmez en büyük aktörleridir. Sporcularının davranışlarına yön veren ve istenilen performansı yakalayabilmelerini sağlamak üzere çalışan antrenörlerin saha içi ya da saha dışı davranışları, başarı için önem arz etmektedir (Unutmaz ve Gençer, 2017).

İki taraf arasında belirli ortaklıklar ve anlaşmalar vardır. Sporcu ile antrenör ilişkilerinde saygı, sevgi, tolerans, güven, işbirliği ve destek olma gibi kavramların olması başarıyı getiren unsurlardır aynı zamanda pozitif bir ilişkide bu kavramların olması için etkili bir iletişim sürecinin olması gerekmektedir. Eğer iyi bir iletişim süreci yok ise takımda güven, sevgi, saygı gibi kavramlardan bahsedilemez. Pozitif bir sporcu antrenör ilişkisinin yakalanabilmesi için tarafların duygu ve düşüncelerini, istek ve beklentilerini açıkça beyan etmeleri gerekmektedir. (Gerçek, 2017).

Sporcu ve antrenör iletişim kurarken antrenör iletmek istediği düşünceyi bir mesaja dönüştürüp etkin bir kanal vasıtası ile iletirse sporcu da mesajı net bir şekilde anlayıp kendine göre yorumlayabilir ve ona uygun tepki gösterebilir (Abakay, 2010).

Çoğu zaman antrenörler sporcularına yapmaları gereken davranışlar konusunda yönlendirmelerde bulunur. Genelde sporcular ne yapması gerektiğini bilir, müsabaka esnasında yaptığı hataların farkındadır başarısız olmak istemediği için nerde hata yaptığını bilir ve tekrarlamak istemez. Sporcuların görüş ve düşünceleri son derece önemlidir. Sporcu kendi görüşlerine önem verildiğini hissetmelidir (Abakay, 2010).

Karşılıklı iletişim kurabilme noktasında antrenör ve sporcu iletişimi çok önemli bir konudur. Bu nedenle birbirlerine karşı olan tavırları, sözleri, jest ve mimikleri kişiler arası diyalogu açıklıyor denebilir. Sporcuların performanslarının negatif yönde etkilenmemesi adına antrenörün sporcu ile kuracağı sağlıklı iletişim oldukça önemlidir. Antrenörün yaklaşım şekli sporcuyu olumlu yönde motive etmelidir.

Sporcuların antrenörleri ile olan iletişimleri iki birey arasında geçen ve kişiler arası iletişim kapsamına giren bir konudur. Dolayısıyla, bireylerin hazır olunan durumlarda

birbirlerine karşı olan davranışları, gülmek, bedensel ifadeleri, jestler, mimikler, sözlü ve sözsüz ifadeler kişiler arası iletişim türünü kapsar diyebiliriz. Antrenörlerin sporculara yaklaşım tarzında, sporcu ile verimli ve sağlıklı bir işbirliği kurma hedefi olmalıdır. Zira antrenörlerin göstereceği davranışlar, iletişimsel anlamda kuracağı bağı güçlendirirken, sporcuların performanslarına olumsuz etki edebilecek etkenlerin ortadan kaldırılmasında yardımcı olacaktır (Buğdaycı, 2018).

Yarışmaya dayalı sporlarda sporcunun performansını olumlu yönde etkilemek adına sporcu ve antrenör ilişkisi hafife alınamayacak kadar önemli bir gerçektir. Müsabaka esnasında antrenörün ve sporcunun birbirleriyle olan uyumu son derece önemlidir. Karşılıklı uyum içerisinde olan sporcu ve antrenör ilişkisi performansı olumlu yönde etkileyerek başarıyı getirecektir. Antrenörün teknik taktik bilgisi, tecrübesi, yeterliliği sporcu açısından olumlu yönde gelişim sağlayarak birbirlerine karşı olan bağlılığı pekiştirecektir.

Antrenör ve sporcu arasındaki ilişkinin pozitif yönde olmasının oldukça önemli olduğu bilinmektedir. Spor ortamında hem sporcu hem de antrenör karşılıklı olarak birbirine bağımlı olabilmektedirler. Sporcu açısından bakıldığında bu karşılıklı bağıllık antrenörün yeterliliğinden, bilgisinden ve tecrübesinden faydalanmayı; antrenör açısından bakıldığında da kendi yeterlik ve becerisini sporcusu aracılığıyla performansa ve başarıya transfer etme ihtiyacını anlatır. (Selağzı ve Çepikkurt, 2015).

Sağlıklı bir antrenör sporcu ilişkisinden bahsedebilmek için antrenörlerin uyması ve kaçınması gerekli olan hususlar şunlardır;

1. Antrenör; sporcuların kendisinden her zaman yardım isteyebileceği ve fikir danışılabilirliği güven ortamı oluşturmalıdır.
2. Antrenörün sporcularına yönelik her ifadesi, sporcular tarafından kolaylıkla anlaşılmalı ve sözleri kulak ardı edilmeden önemli sayılarak kabul edilmelidir. 30
3. Antrenör sporcusuyla uzlaşmaya ve mutabakata hazır olmalıdır. 4. Antrenör genç sporcuları psikolojik olarak da kuvvetlendirmeli ve antrenman içeriklerini onların da baş edebilecekleri şekilde düzenlemelidir.
5. Antrenör karşılaştığı zorluklar karşısında pes etmemeli ve sporcularını sorunlardan imkanları dahilinde uzaklaştırmalıdır.

6. Antrenör sporcularını aşırı disiplin altına almamalı, bununla birlikte çok fazla başıboş da bırakmamalıdır.
7. Antrenör sporculara gereksiz bir şekilde baskı yapmamalıdır.
8. Antrenör sporcularını tehdit etmemeli ve bu şekilde algılanacak bir iletişimde bulunmamalıdır (Kolukısa, 2017).

2.2.3. Etik kavramı. Etik, bireysel ve sosyal yaşamın çok büyük bir hızla akıp değiştiği, yaşama tarzlarını layıkıyla ölçüp biçecek, onları gerektiğinde eleştiri süzgecinden geçirirken, gerektiğinde temellendirecek değer sistemleri ya en kötüsü yanlış bir temel üzerine inşa edilmiş oldukları ya da en hafifinden değişimin hızına ayak uyduramayıp kolayca yıkıldıkları için, ağır bir değer bunalımı içinde olan günümüzde tanımlanması herhalde en zor olan terimlerin başında gelmektedir (Eskicioğlu, Doğu ve Özsoy, 2012).

Etik, etik ilkeler, meslek etiği, etik kodlar, meslek ahlakı, iş ahlakı, etik dışı davranışlar gibi kavramlar son yıllarda sıklıkla kullanılmaktadır. Bunun en önemli sebebi, insan eylemlerinin büyük bir kısmının etik değerlerle ilgili olmasıdır (Altınkurt ve Yılmaz, 2011).

Etik sözcüğünün kelime kökü Yunancadaki “ethos’tan” gelir. Anlam olarak “karakter”, “adet”, “usul”, veya “gelenek” anlamlarına gelir. Ahlak ise Latince “morality” sözcüğünden türetilmiştir. Türkçedeki ahlak kelimesi Arapçadaki “hulk” kelimesinden türetilmiştir. Ahlak, toplumların ihtiyaçlarına, alışkanlıklarına, geleneklerine dayanarak kamuoyunun gücünü alarak biçimlenmiştir. Bu açıdan bakıldığında ahlak, her toplumda kuralları ve işleyişi bakımından farklılık gösterebilir. Etik ise “bir etkinlik alanı olarak felsefenin bir dalı; ahlaki olanın özünü ve temellerini araştıran bir felsefe etkinliğidir” Günümüzde çoğu kez etik ve ahlak kavramları arasında bir anlam kargaşası yaşanmaktadır. Ahlak toplumlarda farklılık gösterirken etik kavramlar ve ilkeler evrenseldir. Teorik açıdan iyi ölçütünün belirlenmesinde etik, bu ölçütlerin uygulanmasında ise ahlak rol oynamaktadır (Uğraş, 2018).

Ahlak, bireyin yaşam sürecinde, onun hem toplumsal hem kişisel vicdaniyla ilgili bir olguyken; etik ahlak alanında düşünme, felsefe yapma sürecinin bireye kazandırmış

olduğu bir etkinliktir. Bu yüzden, etik'in konusu ahlaktır ve onun sorunsalını, ahlakın açıklanması ve buna bağlı olarak ilkelerin saptanması oluşturmaktadır (İlhan, 2009).

“*Etik*”, bir dizi kural ve ilke ya da bir küme insan ya da toplumca kabul edilmiş bir dizi davranış ve ahlaki ilkeler kümesi anlamına gelmektedir. Etiğin özünde doğru ve yanlış ölçütleri yatmaktadır, etik, yanlış ya da doğru olma düşüncesi ile ilgilenir (Erdem ve Şimşek, 2013).

Etik, belirli bir eylem ve davranışı değil, sadece insana özgü olan ve özgürlük anlamındaki ahlakiliği gösterir ve talep eder. Bunun yanında, eylemdeki kişinin ahlaki açıdan uygun eylemi nasıl belirleyeceği hakkında da bilgi verir (İlhan, 2009).

Etik, davranışları yönlendiren davranış standartlarını (veya sosyal normları) belirlemektedir. Başka bir deyişle, etik, çoğu zaman bir meslek alanında benimsenen düzgün ve uygun davranma standardı anlamına gelmektedir. Davranış standartları, kişilerin gerçek davranışlarını ifade etmemektedir. Etikçiler (veya ahlâk felsefecileri) davranış standartlarını incelemektedir. Bir inceleme alanı olarak etik, temel işlevi tanımlayıcı veya açıklayıcı olmayan, daha çok sıkı kurallara ve değerlendirmeye dayalı normatif bir disiplindir. Sosyal bilimlerle uğraşan bilim adamları davranış standartlarını tanımlayıcı ve açıklayıcı bir bakış açısından ele almaktadır; etikçiler ise, bu standartları eleştirmekte ve değerlendirmektedir (Karakoç, 2012).

Etik değerler, kişinin yaşantı ve eylem olanaklarıdır. Böyle olanakları gerçekleştiren kişi “değerli” ya da “etik kişi” olur (Bilgin, 2016).

Etik, hangi hareketler ahlakça doğru, hangi hareketler doğru değil gibi sorulara temas eden felsefenin bir dalıdır ve değer yüklü bir tanımlamadır (Dolaşır, 2005).

2.2.3.1. Mesleki etik. Son yıllarda üzerinde önemle durulan konulardan biri de meslek etiğidir. Birçok meslek dalı ile ilgili etik ilkeler belirlenmekte ve meslek üyelerinin bu ilkelere uymaları beklenmektedir (Altinkurt ve Yılmaz, 2011).

Meslek denildiğinde genellikle hukuk, tıp, ilahiyat, mühendislik, gazetecilik ve birçok isim akla gelebilir. Fakat günümüzde başka iş grupları da meslek kapsamında değerlendirilebilir (96). Meslek terimi; belli bir zaman diliminde uzmanlık eğitimi alınması gereken, bazı toplumsal görevlerin gerçekleştirilebilmesi için gerekli ve

kendine özgü ahlak ilkeleriyle yönetilen, eğitimi ve ilkeleri oluşmuş çalışma disiplini olarak tanımlanabilir (Uğraş, 2018).

Bir meslek etiğinden söz edebilmek için bir grubun ya da topluluğun olması gerekir. Meslek etiği ilkeleri, bir mesleğe mensup kişiler arasındaki anlama, algılama ve davranış farklılıklarını gidererek o meslek grubunda standardizasyonu sağlama ihtiyacından doğmuştur (Erdem ve Şimşek, 2013).

Meslek etiği, meslekleri veya görevleri olan insanlara uygulanan davranış standartlarıdır. Bir mesleğe giren kişi, etik yükümlülükleri üzerine alır, ancak bu kişinin tavırları belirli bir standarda uyduğunda gerçekleşebilecek değerli iş ve hizmetler için toplum ona güvenir. Etik yükümlülüklerini yerine getiremeyen profesyoneller, bu güveni kötüye kullanmış olmaktadır (Karakoç, 2012).

Kavram olarak iş etiği, işletmelerin ve çalışanların iş ve ilişkilerinde tarafsız, dürüst ve doğru olmasını açıklar (Kırel 2000). Mesleki etik, çalışmaların sürdürülmesi aşamasında ahlaki ve mesleki ilkeler doğrultusunda hareket edebilme yetisi olarak da tanımlanabilir. Bir mesleği icra eden çalışanlar mesleki etiğe ne kadar bağlı kalırlarsa toplumsal bazda o mesleğe duyulan saygı ve güven de o derece güçlü olur (Yıldız, 2016).

2.2.3.2. Spor etiği. Spor etiği konusunu ele alırken spor ve insanoğlu ile ilgili önemli boyutlar ile karşılaşırız. Burada önemli olanın “insanoğlu mu? Spor mu?” olduğu konusunu kendimize sormamız gerekebilir. Fakat sporda etik her ikisi de dahil olduğunda mümkün olacaktır zaten insanoğlu olmadan spor da olmaz. İlk bakışta sporun çok karmaşık bir fenomen olduğu ve etik çelişkiler yarattığı bellidir (Eskicioğlu vd, 2012).

Sportif davranışın temelinde fair play (sportif erdem) bulunmaktadır. Fair play 15. yüzyılın ikinci yarısında genel bir kullanımla “fırsat eşitliğini korumak” anlamında kullanılmış, 18. yüzyılda da spor diline girmiştir (Sezen ve Yıldırım, 2003).

Spor etiğinin temel amacı da, bireylere spor alanında kabul görmüş evrensel etik ilkelerin benimsetilerek bu ilkelerin sportif ortamlarda davranış boyutunda sergilenmesini sağlamaktır. Son zamanlarda sporun gerçek amacından saptırılarak bir takım çıkarlar için araç haline gelmesi ve ahlak değerlerinin yerini maddi değerlerin

alması bu alanda spor etiğine duyulan ihtiyacı daha iyi ortaya koymaktadır (Dolaşır, 2005).

2.2.3.3. Antrenör ve antrenörlük etiği. Antrenörlerin spor açısından önemi anlaşıldıkça, standartlara bağlı olarak davranmayan ve uygulamalarda kendi ölçülerini kullanan antrenörlerin spora ne denli zarar verdiği ortaya çıkmaktadır. Sporun istenen düzeye erişmesinde antrenörlerin sahip oldukları etik dışı davranışların ortadan kalkmasının temel şartlarından birisi antrenörlerin evrensel değerleri temel almayı sağlayan, davranışlarına yol gösteren etik ilkeleri benimseyerek, davranışlarını bu ilkeler doğrultusunda yönlendirebilmeleridir (Çeviker, 2013).

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırma grubu, ölçme aracı ve toplanan verilerin analizinde kullanılan yöntemle dair bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Araştırmamızda tarana modeli kullanılmıştır. Bu model var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2010).

3.2. Araştırmacı Yükümlülükleri

Araştırmacı, araştırmaya konu olan kadın güreşçilere araştırmaya dair gerekli bilgileri en başta vermiş, sporcuları bu konuda bilgilendirmiştir. Ayrıca her sporcudan gönüllü bilgilendirilmiş onay formu alınmıştır. Sporcular araştırmaya bilgilendirilmiş ve gönüllülük esasına göre katılmışlardır.

3.3. Araştırma Grubu

Araştırmamız güreş milli takım kamp merkezleri bünyesinde yer alan Türkiye geneli milli takım düzeyindeki (N=114)Tab kadın güreşçiye yapılmıştır. Araştırmaya katılan kadın güreşçilerin sosyo – demografik bilgileri Tablo 1. de verilmiştir

Tablo 1.

Araştırmaya Katılan Kadın Güreşçilerin Sosyo-Demografik Değişkenlere İlişkin Dağılımları

Değişkenler	Alt Kategoriler	n	%	Toplam
Yaş	15-17	42	36,8	114
	18-20	47	41,2	
	21-24	19	16,7	
	25-27	6	5,3	
	28+	0	0	
Eğitim Düzeyi	İlkokul	1	,9	114
	Ortaokul	19	16,7	
	Lise	52	45,6	
	Üniversite	41	36,0	
Gelir Durumu	Lisansüstü	1	,9	114
	0-1000	54	47,4	
	1000-2000	25	21,9	
	2000-3000	26	22,8	
	3000-4000	7	6,1	
Mücadele Ettiği Kategori	4000+	2	1,8	114
	Yıldız	42	36,8	
	Genç	45	39,5	
	Büyük	27	23,7	
Kıdem Yılı	1-3	26	22,8	114
	4-6	52	45,6	
	7-9	26	22,8	
	10-12	7	6,1	
	13+	3	2,6	
Aile Fertlerinin Durumu	Anne yaşıyor	109	95,6	114
	Anne hayatta değil	5	4,4	
	Baba yaşıyor	108	94,7	
	Baba hayatta değil	6	5,3	
Medeni Hal	Bekar	106	93,0	114
	Evli	8	7,0	
İkamet Ettiği Yer	Aile	98	86,0	114
	Yalnız	4	3,5	
	Tesis ve Kulüp	10	8,8	
	Arkadaşlarla Beraber	2	1,8	

Araştırmamıza, Tablo 1’de görüldüğü üzere araştırma kapsamına alınan sporcuların %36,8’i 15-17 yaş aralığında, %41,2’si 18-20 yaş aralığında, %16,7’si 21-24 yaş aralığında, %5,3’ü 25-27 yaş aralığında bulunmaktadır. Katılımcıların %0,9’u ilkokul, %16,7’si ortaokul, %45,6’sı lise, %36,0’sı üniversite, %0,9’u lisansüstü mezundur. 0-1000 tl aralığında gelire sahip olanların yüzdesi %47,4, 1000-2000 tl aralığında gelire sahip olanların oranı %21,9, 2000-3000 tl aralığında gelire sahip olanların oranı %22,8, 3000-4000 tl aralığında gelire sahip olanların oranı %6,1, 4000 tl ve daha fazla gelire sahip olanların oranı ise %1,8’dir. Araştırmaya katılan sporculardan yıldız kategorisinde mücadele edenlerin oranı %36,8, genç kategorisinde mücadele edenlerin

oranı %39,5, büyük kategorisinde mücadele edenlerin oranı %23,7'dir. Katılımcıların %22,8'i 1-3 yıl aralığında sporculuk kademine, %45,6'si 4-6 yıl aralığında kadmeye, %22,8'i 7-9 yıl aralığında kadmeye, %6,1'i 10-12 yıl aralığında kadmeye ve %2,6'sı 13 yıl ve daha fazla yıl kademlidir. Araştırma kapsamına alınan sporcuların aile fertlerinin durumuna bakıldığında %95'inin annesi yaşıyor. %4,4'ünün annesi hayatta değil; %94,7'sinin babası yaşıyor, %5,3'ünün babası hayatta değil. Anketi cevaplayan sporcuların %93,0'ü bekârken %7,0'si evlidir. Katılımcıların %86,0'sı aile yanında, %3,5'i yalnız, %8,8'i tesis ve kulüplerde, %1,8'i ise arkadaşları ile beraber yaşamaktadır.

Tablo 2.

Ölçek Geneli ve Alt Ölçekler İçin Geçerlilik ve Güvenilirlik Analizi Güvenilirlik İstatistikleri

Ölçekler	Cronbach's Alpha	Madde Sayısı
Saygı	,94	13
Sorumluluk	,95	21
Ölçek Geneli	,97	34

Tablo 2'de görüldüğü üzere yaptığımız araştırmada sporculara uygulanan 34 maddelik ölçeğin Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı 0,97 değerinde olduğu görülmektedir. Bu değer ise kullanılan ölçeğin güvenilirliğinin çok yüksek olduğunu göstermektedir. Çizelge 3,2. de ölçeğin güvenilirlik çalışmasıyla ilgili değerler gösterilmektedir. Ölçeğin Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı saygı boyutu için 0,94; sorumluluk boyutu için 0,95'dir. Bu değerler her bir madde için güvenilirliğin geçerli düzeyde olduğunu göstermektedir.

3.4. Likert Tipi Ölçeklerin Seçenekleri ve Sınırları

Antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerinin belirlenmesinde ‘Beşli Likert Tipi’ derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin seçenekleri, sınırları ve verilen ağırlıkları aşağıda çizelgede gösterilmiştir (Balcı 1993).

Tablo 3.

Likert Ölçek Dereceleri

Verilen Ağırlık	Seçenek	Sınırı
1	Hiç	1.00 – 1.79
2	Az	1.80 – 2.59
3	Orta	2.60 – 3.39
4	Kısmen Yüksek	3.40 – 4.19
5	Yüksek	4.20 – 5.00

3.5. Verilerin Analizi

Araştırma kapsamına alınan Türkiye geneli milli takım düzeyindeki kadın güreşçilerin antrenörlerin etik ilkelere uyma düzeylerine ilişkin görüşleri 5 li likert tipi, saygı ve sorumluluk olarak adlandırılan 2 alt boyuta sahip ölçek uygulanarak, her bir alt boyut ve ölçek geneli için elde edilen puanlara göre analizler yapılmıştır. Araştırma verilerinin değerlendirilmesinde istatistikî yöntem olarak; ölçeklerin alt boyutlarına ait frekans, yüzde dağılımları ve ortalama değerleri hesaplanmıştır. Değişkenlere normallik testi ve varyansların homojenliği testleri yapılmıştır. Bu testler sonucunda normallik varsayımını sağlayan değişken olmadığı gözlemlenmiş ve normallik varsayımını sağlamayan bu değişkenler için parametrik olmayan yöntemler kullanılmıştır. Araştırmaya katılan kadın güreşçilerin sosyo-demografik özellikler bakımından antrenörlerinin etik ilkelere uyma düzeyleri hakkındaki görüşleri arasındaki farklılığı test etmek için Kruskal-Wallis testi ve Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Uygulanan parametrik olmayan testlerde, merkezi limit kuramı gereğince örnek çapı büyük olduğu için Mann-Whitney U testi için Z dağılımı istatistiği, Kruskal-Wallis testi için Ki-Kare dağılımı istatistiği alınmıştır. Uygulanan istatistikî testlerde güven düzeyi $\alpha=.05$ olarak esas alınmış ve hipotezler $\alpha=.05$ güven düzeyinde test edilmiştir. İstatistikî analizler istatistik paket programıyla yapılmıştır.

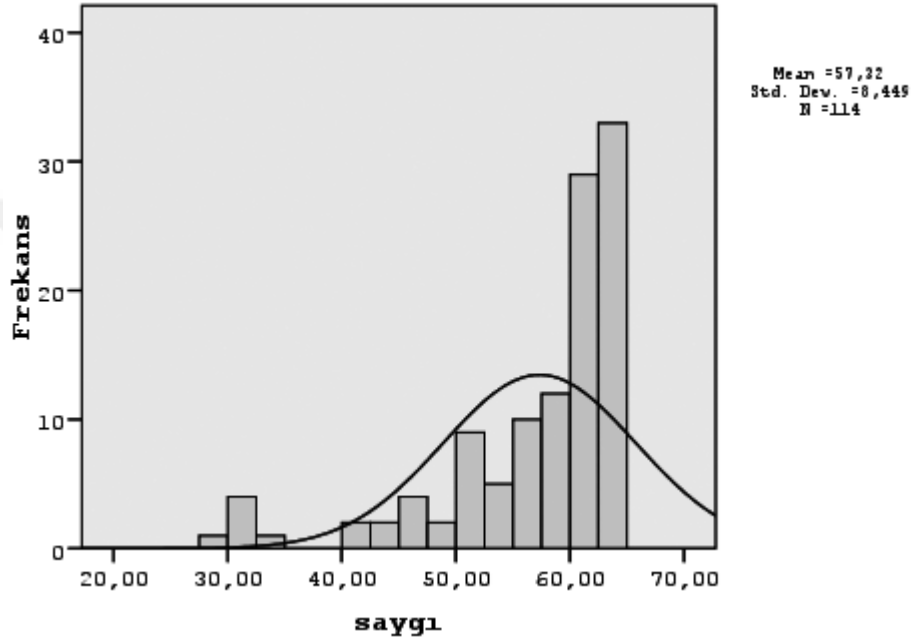
Tablo 4.

*Alt Ölçekler ve Ölçek Geneli İçin Oluşturulan Değişkenlerin Normallik Analizi**Normallik Testi*

	Kolmogorov-Smirnov(a)			Shapiro-Wilk		
	İstatistik	Sd	Sig.	Statistic	Df	Sig.
Saygı	,182	114	,000	,801	114	,000
Sorumluluk	,167	114	,000	,841	114	,000
Toplam	,171	114	,000	,831	114	,000

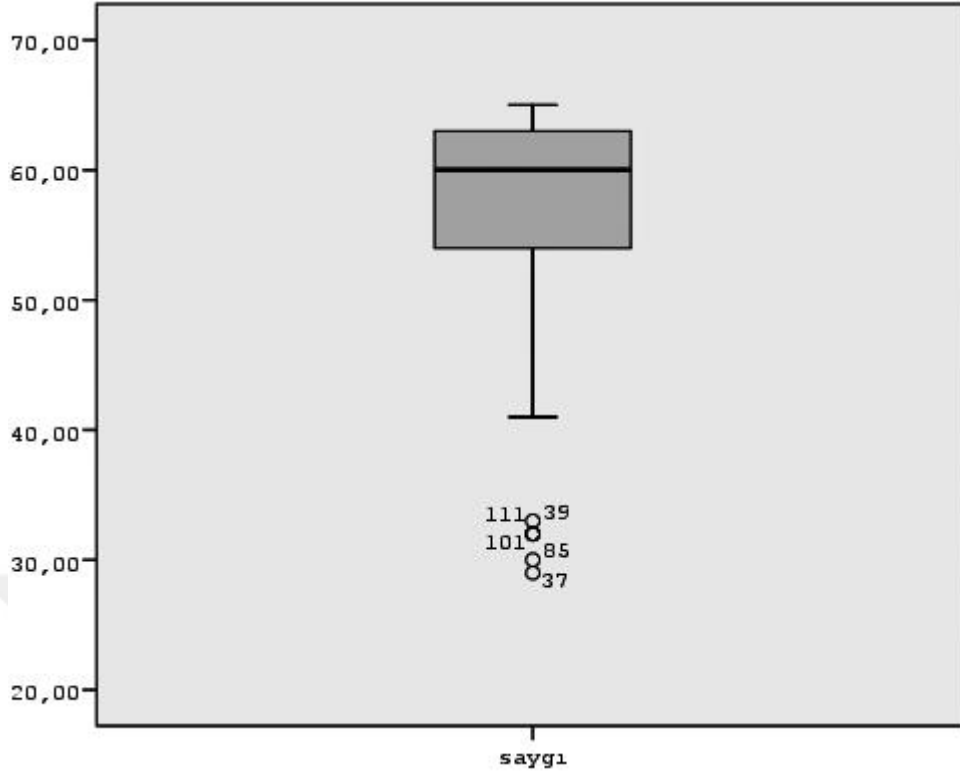
Sd: Serbestlik Derecesi

Tablo 4'e bakıldığında çalışmanın örnek çapı (n=114) sporcudan oluştuğu görülmektedir. Araştırma örnekleminin 50 ve daha fazla olduğu durumlarda Kolmogrov-Smirnov testi esas alınmaktadır. Çizelgeye bakıldığında ilgilenilen değişkenlerin 3' ünün de normal dağılımdan gelmediği görülmektedir. Bu sonuçlar ışığında, ilgili değişkenler için yapılacak analizlerde non-parametrik istatistik yöntemler kullanılmıştır.

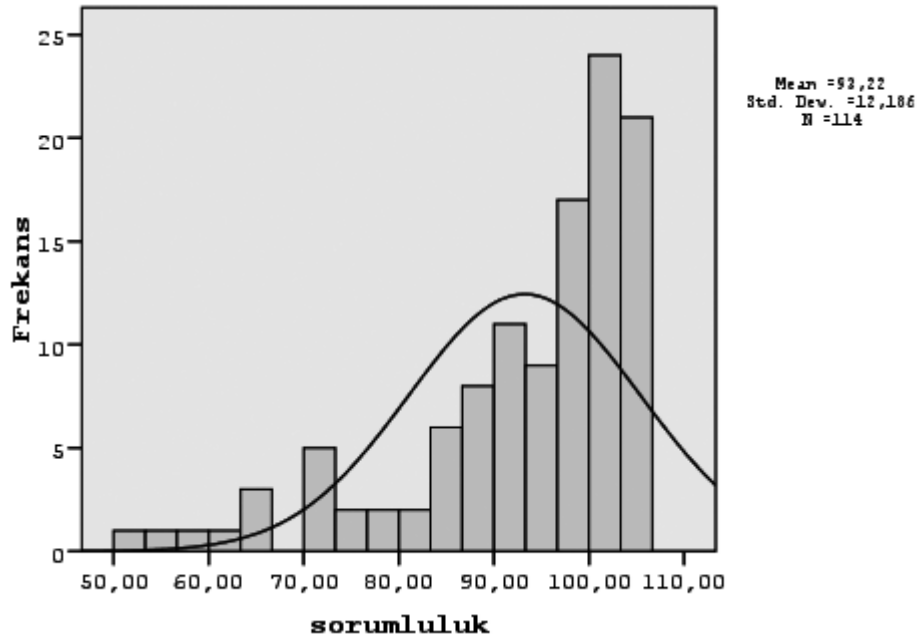
Şekil 1. Saygı değişkeni için histogram grafiği

Yukarıdaki Şekil 1'de saygı değişkeni için elde edilen histogram grafiği ve normal dağılım çizgisi görülmektedir. Grafik incelendiğinde dağılımın sola çarpık olduğu, dolayısıyla normal dağılımdan gelmediği görülmektedir. Değişken ortalaması 57,32 iken, örnek değerleri 60 değerinin çevresinde yoğunluk göstermektedir.

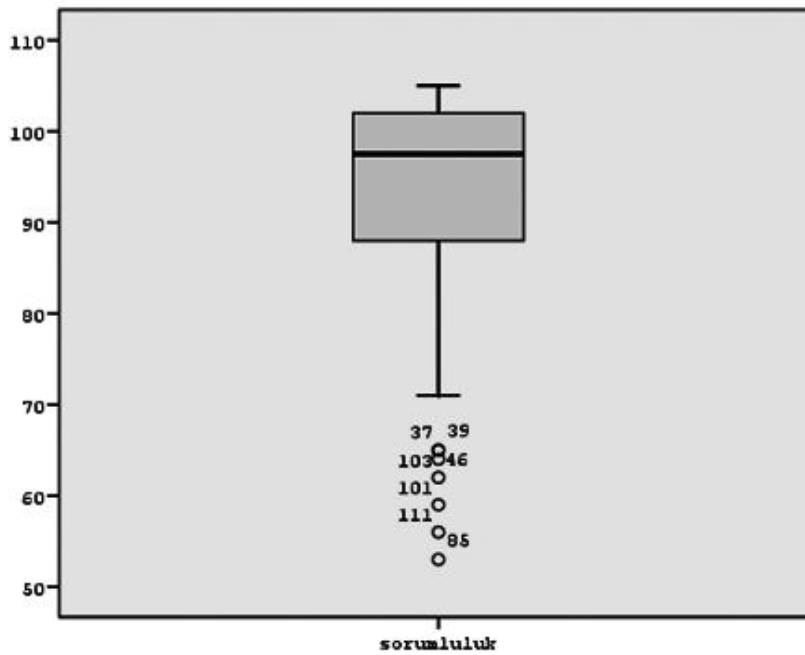
Şekil 2. Saygı değişkeni için box-plot grafiği

Şekil 2' de saygı değişkeni için uygulanan box-plot grafiğini görülmektedir. Grafiğe bakıldığında yine dağılımın sola çarpık dağıldığını ayrıca saygı değişkeninin 5 aykırı ya da uç değere sahip olduğu görülmektedir. 37.,39.,101.,111. ve 85. Değerler aykırı gözlemdir. Bu aykırı değerler, sorumluluk ve ölçek genelinde aykırı gözlem oldukları için analizlere dâhil edilmemiştir

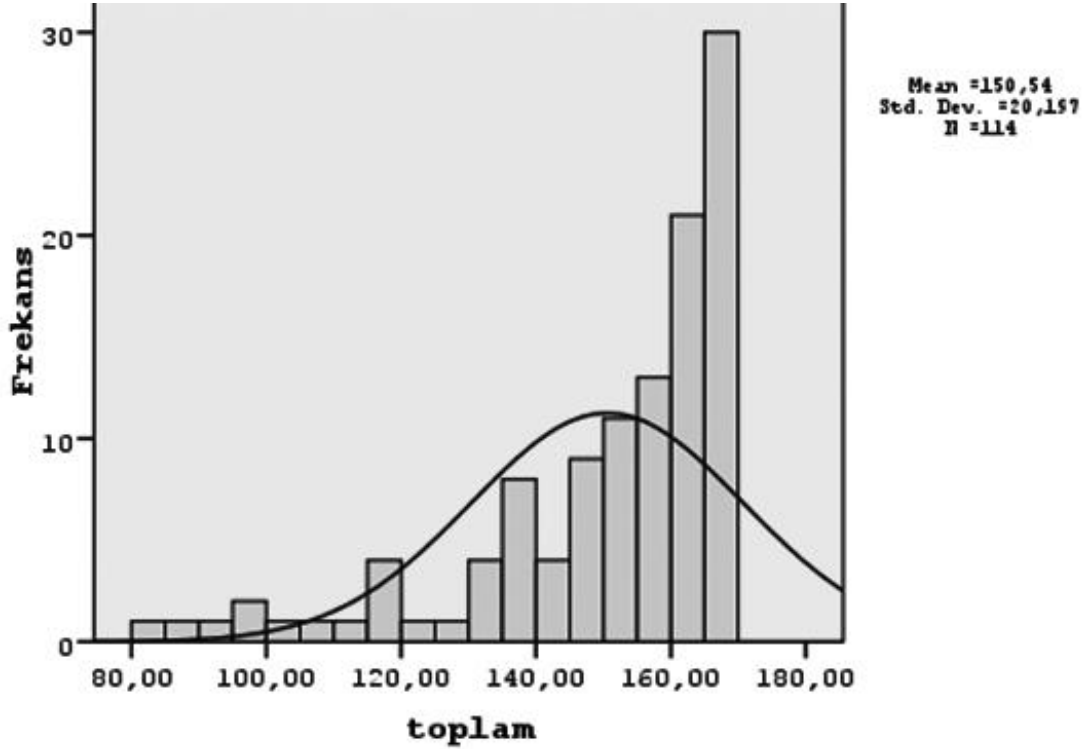
Şekil 3. Sorumluluk değişkeni için histogram grafiği

Şekil 3'te sorumluluk değişkeni için elde edilen histogram grafiği ve normal dağılım çizgisi görülmektedir. Şekil incelendiğinde dağılımın sola çarpık olduğu, dolayısıyla normal dağılımdan gelmediği görülmektedir. Değişkenin ortalaması 93.22 iken, örnek değerleri 100 değerinin çevresinde yoğunluk göstermektedir.

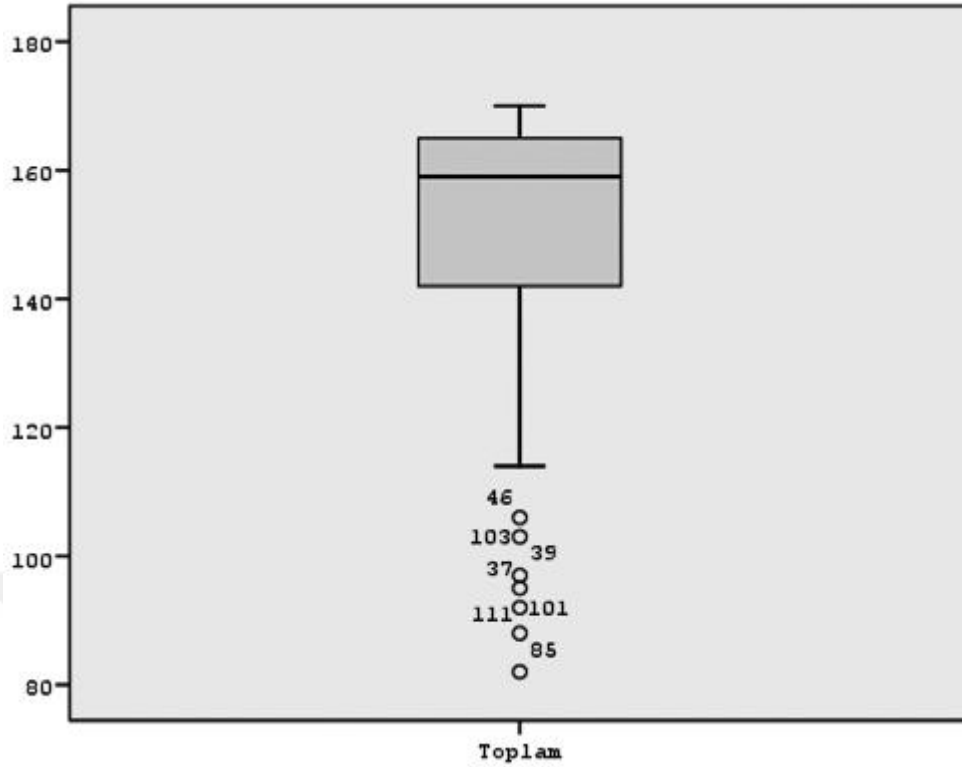
Şekil 4. Sorumluluk değişkeni için box-plot grafiği

Şekil 4'te sorumluluk değişkeni için uygulanan box-plot grafiği görülmektedir. Şekilde 1.4. e baktığımızda yine dağılımın sola çarpık dağıldığını ayrıca sorumluluk değişkeninin 7 aykırı değere sahip olduğu görülmektedir. 37.,39.,46.,103.,101.,111. ve 85. Değerler aykırı gözlemdir. Bu aykırı değerlerden 37.,39.,101.,111. ve 85. Değerler saygı ve ölçek genelinde aykırı gözlem oldukları için analizlere dâhil edilmemiştir

Şekil 5. Ölçek genelinden elde edilen toplam değişkeni için histogramı

Şekil 5'te toplam değişkeni için elde edilen histogram grafiği ve normal dağılım çizgisi görülmektedir. Grafik incelendiğinde dağılımın sola çarpık olduğu, dolayısıyla normal dağılımdan gelmediği görülmektedir. Değişkenin ortalaması 150,54 iken, örnek değerleri 160 değerinin çevresinde yoğunluk göstermektedir

Şekil 6. Ölçek genelinden elde edilen toplam değişkeni için box-plot grafiği

Şekil 6'da toplam değişkeni için uygulanan box-plot grafiği görülmektedir. Şekle baktığımızda yine dağılımın sola çarpık dağıldığı ayrıca toplam değişkeninin 7 aykırı değere sahip olduğu görülmektedir. 37.,39.,46.,103.,101.,111. ve 85. değerler aykırı gözlemdir. Ve bu aykırı değerlerden 37.,39.,101.,111. ve 85. değerler saygı ve sorumluluk değerlerinin de aykırı gözlemleri oldukları için analizlere dâhil edilmemiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırma bulguları ve bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlar yer almaktadır. Araştırmada elde edilen bulgular ve yorumlar, araştırmanın alt problemleri doğrultusunda sunulmuştur.

4.1. Kadın Güreşçilerin Antrenörlerinin Mesleki Etik İlkelerine İlişkin Görüşleri

Tablo 5.

Çalışmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Antrenörlerini Mesleki Etik İlkelere Uyma Düzeylerine İlişkin Ortalama ve Standart Değerleri

İLKELELER	\bar{x}	ss
SAYGI	57,32	8,45
1. Toplumun antrenöre duyduğu saygıyı azaltacak davranışlardan kaçınır.	4,52	0,80
2. Sahip olduğu yeterlilikleri abartmaz.	4,35	0,78
3. Sportmen davranışı teşvik eder.	4,40	0,86
4. Yasalarca herhangi bir zorunluluk olmadıkça bağlı bulunduğu kurumla (finansal, transfer politikası v.b.)ve sporcuları ile ilgili bilgileri (kişisel problemleri, ailevi bilgileri v.b.) gizli tutar.	4,50	0,85
5. Rekabette dürüstlüğe önem verir.*	4,25	0,95
6. Yarışma kurallarına saygılıdır.	4,40	0,88
7. Yazılı kurallara olduğu kadar yazılı olmayan kurallara da (fair play) sadık kalır.	4,27	1,02
8. Yarışma sırasında hakemlerin verdikleri kararlara saygılıdır.**	4,55	2,93
9. Sporcularını ve seyircilerini hakemlere karşı kızdırtmaz.	4,53	0,78
10. Hakemlere karşı daima kontrollü ve seviyeli davranır.	4,49	0,74
11. Diğer antrenör ve kulüpleri eleştirirken küçültücü ifadeler kullanmaz.	4,36	0,94
12. Spor koruma ve geliştirme sorumluluğuna sahiptir.**	4,55	0,69
13. Sporcularını toplum önünde eleştirerek aşağılamaz, küçük düşürmez.	4,41	0,9
Saygı Ortalama	\bar{x}	4,43
SORUMLULUK	93,22	12,19
1. Yarışma ve antrenmanlarda güvenli bir çevre sağlar.	4,45	,83
2. Mesleğini iyi bir şekilde yerine getirebilmek için kendini sürekli geliştirir.	4,53	,76
3. Basın toplantısı ya da toplum önündeki konuşmalarda doğru bilgi verir.	4,48	,71
4. Sakatlanan sporcuları uygun tıbbi müdahaleye yönlendirerek, doktor önerilerine göre hareket eder.	4,39	,81
5. Sporcularının kişisel -ailevi sorunlarına yardım eder.*	4,25	,89
6. Kendi sporcuları dışındaki sporculara da ihtiyaçları olduğu durumda destek verir.	4,37	,77
7. Her bir sporcunun varlığına saygı duyar.	4,53	,65
8. Bünyesinde çalışan sporcuların gelişimine katkı sağlayacak her türlü alan uzmanları ile işbirliği içinde bulunur.	4,39	,86
9. Sporcularını röportaj esnasında nasıl davranması gerektiği konusunda bilgilendirir.	4,39	,98
10. Sporculara zarar verebilecek antrenman tekniklerinden kaçınır.	4,47	,84
11. Malzeme seçiminde sporcuların güvenliğine dikkat eder.**	4,59	,70
12. Sakatlanmış sporcuların yarışmalara devamı kararını verirken, sporcuların gelecekteki sağlıklarını ön plana alarak sakatlıktan tam olarak iyileşmeden antrenmanlara dönmelerine izin vermez.	4,35	,86
13. Uygun olduklarında sporcularına sorumluluk vererek yetişmelerini sağlar.	4,44	,88
14. Zararlı ilaç kullanımına karşı sporcularını bilgilendirerek önleyici bir tutum sergiler.	4,34	1,02
15. Profesyonel olmayan sporculardan antrenman için talep ettiği süre sporcuların öğrenimleri ve akademik gelişimleri için ayrılan süreyi etkilemez.	4,42	,82
16. Sporcular ve aileleri ile sporcuların takım içerisindeki hak ve sorumlulukları ile ilgili iletişim kurar.	4,43	,78
17. Sporcularına sporun yanı sıra eğitimin önemini de vurgular.	4,46	,83

18. Sporcularına kazanmanın iyi bir takım çalışmasının sonucu olduğunu benimsetir.	4,50	,71
19. Sporcularına antrenmanın amaçlarını açıklar.	4,52	,60
20. Sporcuları cezalandırırken kişiliklerine zarar vermez.	4,45	,87
21. Sporcularına kuralların uygulanma amaçlarını açıklar.	4,50	,81
Sorumluluk Ortalama	\bar{x}	4,44
Saygı ve Sorumluluk Genel Ortalama	\bar{x}	4,44
TOPLAM		150,54 20,20

*Alt ölçek içerisinde en düşük ortalamalı ilke

**Alt ölçek içerisinde en yüksek ortalamalı ilke

Güreşçiler antrenörlerini saygı (\bar{x} =4,43), sorumluluk (\bar{x} =4,44), ve genel (\bar{x} =4,44) ortalama değerlerinde antrenörlerinin mesleki etik ilkelere kısmen yüksek düzeyde uyduklarını belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan Türkiye geneli Milli Takım düzeyindeki kadın güreşçilerine göre saygı ölçeğinde, “Yarışma sırasında hakemlerin verdikleri kararlara saygılıdır.” ve “Sporu koruma ve geliştirme sorumluluğuna sahiptir” ilkeleri antrenörlerinde diğer ilkelere göre en yüksek puanla değerlendirdiği ilke olmuştur. “Rekabette dürüstlüğe önem verir.” ilkesi ise kadın güreşçiler tarafından antrenörleri için en düşük puanla değerlendirilen ilkedir.

Araştırmaya katılan Türkiye geneli Milli Takım düzeyindeki kadın güreşçilerine göre sorumluluk ölçeğinde, “Malzeme seçiminde sporcuların güvenliğine dikkat eder.” ilkesi antrenörlerinde diğer ilkelere göre en yüksek puanla değerlendirdiği ilke olmuştur. “Sporcularının kişisel-ailevi sorunlarına yardım eder.” ilkesi ise kadın güreşçiler tarafından antrenörleri için en düşük puanla değerlendirilen ilkedir.

Tablo 6.

Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Yaş Değişkenine Göre Antrenörlerinin Saygı, Sorumluluk ve Toplam Ölçek Puanlarındaki Farklılık İçin Kruskal-Wallis Testi

	Yaş	N	Sıra Sayısı Ortalaması	χ^2	P
Saygı	15-17	42	62,38	5,508	,138
	18-20	47	58,48		
	21-24	19	41,95		
	25-27	6	64,92		
	28+	0	0		
Sorumluluk	15-17	42	65,54	5,543	,136
	18-20	47	56,02		
	21-24	19	44,71		
	25-27	6	53,33		
	28+	0	0		

	15-17	42	64,44		
	18-20	47	56,81		
Toplam	21-24	19	43,82	5,142	,162
	25-27	6	57,67		
	28+	0	0		

Tablo 6'ya bakıldığında araştırmaya katılan Türkiye geneli Milli Takım düzeyindeki kadın güreşçilerin antrenörlerini saygı, sorumluluk ve ölçek geneli toplamı değerlendirmelerinde, sporcuların yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur.

(Kikaresaygı= 5,508, $p=,138>=,05$ Kikaresorumluluk= 5,543, $p=,136>=,05$ Kikaretoplam= 5,142 $p=,162>=,05$)

Tablo 7.

Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Antrenörlerinin Saygı, Sorumluluk ve Toplam Ölçek Puanlarındaki Farklılık İçin Kruskal-Wallis Testi

	Eğitim Düzeyi	N	Sıra Sayısı Ortalaması	χ^2	p
Saygı	İlkokul	1	56,00	2,295	,682
	Ortaokul	19	57,68		
	Lise	52	55,82		
	Üniversite	41	58,41		
	Lisansüstü	1	105,50		
Sorumluluk	İlkokul	1	106,00	2,500	,645
	Ortaokul	19	57,84		
	Lise	52	55,97		
	Üniversite	41	57,72		
	Lisansüstü	1	73,00		
Toplam	İlkokul	1	87,50	1,786	,775
	Ortaokul	19	57,53		
	Lise	52	55,89		
	Üniversite	41	58,06		
	Lisansüstü	1	87,50		

Tablo 7'de bakıldığında araştırmaya katılan Türkiye geneli Milli Takım düzeyindeki kadın güreşçilerin antrenörlerini saygı, sorumluluk ve toplam ölçek genelindeki değerlendirmelerinde, sporcuların eğitim düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur. (Kikaresaygı= 2,295, $p=,682>=,05$ Kikaresorumluluk= 2,500, $p=,642>=,05$ Kikaretoplam= 1,786 $p=,775>=,05$)

Tablo 8.

Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Antrenörlerinin Saygı, Sorumluluk ve Toplam Ölçek Puanlarındaki Farklılık İçin Kruskal-Wallis Testi

	Gelir Düzeyi	N	Sıra Sayısı Ortalaması	χ^2	P
Saygı	0-1000	54	48,72	12,484	,014
	1000-2000	25	56,58		
	2000-3000	26	68,23		
	3000-4000	7	87,57		
	4000+	2	61,25		
Sorumluluk	0-1000	54	48,01	12,127	,016
	1000-2000	25	59,02		
	2000-3000	26	69,79		
	3000-4000	7	82,00		
	4000+	2	49,25		
Toplam	0-1000	54	47,81	12,947	,012
	1000-2000	25	58,34		
	2000-3000	26	69,71		
	3000-4000	7	84,57		
	4000+	2	55,25		

Tablo 8'e bakıldığında araştırmaya katılan Türkiye geneli Milli Takım düzeyindeki kadın güreşçilerin antrenörlerini saygı, sorumluluk ve toplam ölçek genelindeki değerlendirmelerinde, sporcuların gelir düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmektedir. Araştırmaya katılan 3000-4000 tl aralığında geliri olan sporcular, diğer sporculara göre antrenörlerini saygı, sorumluluk ve genel toplamda daha yüksek puanla değerlendirmiştir.

(Kikaresaygı= 12,484, $p=,014 < \alpha=,05$ Kikaresorumluluk= 12,127, $p=,016 < \alpha=,05$ Kikaretoplam= 12,947, $p=,012 < \alpha=,05$)

Tablo 9.

Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Mücadele Ettikleri Kategori Değişkenine Göre Antrenörlerinin Saygı Puanlarındaki Farklılık İçin Kruskal-Wallis Testi

	Kategori	N	Sıra Sayısı Ortalaması	χ^2	P
Saygı	Yıldız	42	62,38	3,640	,162
	Genç	45	59,09		
	Büyük	27	47,26		

Tablo 9'a bakıldığında araştırmaya katılan sporcuların antrenörlerini saygı ilkelerine uyma değerlendirmelerinde, sporcuların mücadele ettikleri kategori değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemektedir. (Kikaresaygı= 3,640, $p=,162 > \alpha=,05$)

Tablo 10.

Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Mücadele Ettikleri Kategori Değişkenine Göre Antrenörlerinin Sorumluluk Puanlarındaki Farklılık İçin Kruskal-Wallis Testi

	Kategori	N	Sıra Sayısı Ortalaması	χ^2	P
Sorumluluk	Yıldız	42	65,54	5,743	,057
	Genç	45	56,84		
	Büyük	27	46,09		

Tablo 10'a bakıldığında araştırmaya katılan sporcuların antrenörlerini sorumluluk ilkelerine uyma değerlendirmelerinde, sporcuların mücadele ettikleri kategori değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur. (Kikaresaygı= 5,743, $p=,057 > \alpha=,05$)

Tablo 11.

Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Mücadele Ettikleri Kategori Değişkenine Göre Antrenörlerinin Ölçek Geneli Puanlarındaki Farklılık İçin Kruskal-Wallis Testi

	Kategori	N	Sıra Sayısı Ortalaması	χ^2	P
Toplam	Yıldız	42	64,44	4,794	,091
	Genç	45	57,56		
	Büyük	27	46,61		

Tablo 11'e bakıldığında araştırmaya katılan sporcuların antrenörlerini ölçek genelindeki değerlendirmelerinde, sporcuların mücadele ettikleri kategori değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur.

(Kikaresaygı= 4,794, p=,091> α =.05)

Tablo 12.

Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Kıdem Yılı Değişkenine Göre Antrenörlerinin Saygı, Sorumluluk ve Ölçek Geneli Puanlarındaki Farklılık İçin Kruskal-Wallis Testi

	Kıdem Yılı	N	Sıra Sayısı Ortalaması	χ^2	P
Saygı	1-3	26	59,25	,824	,935
	4-6	52	58,22		
	7-9	26	57,44		
	10-12	7	51,64		
	13+	3	44,00		
Sorumluluk	1-3	26	60,58	,889	,926
	4-6	52	57,87		
	7-9	26	55,19		
	10-12	7	57,86		
	13+	3	43,67		
Toplam	1-3	26	59,90	,686	,953
	4-6	52	57,89		
	7-9	26	56,19		
	10-12	7	56,21		
	13+	3	44,17		

Tablo 12'ye bakıldığında araştırmaya katılan sporcuların antrenörlerini saygı, sorumluluk ve ölçek geneli değerlendirmelerinde, sporcuların kıdem yılı değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmektedir. (Kikaresaygı=0,824,p=,935> α =.05 Kikaresorumluluk= 0,889,p=,926> α =.05 Kikaretoplam= ,686 p=,953> α =.05)

Tablo 13.

Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Annesinin Hayatta Olup Olmadığı Durumu Değişkenine Göre Antrenörlerinin Saygı, Sorumluluk ve Ölçek Geneli Puanlarındaki Farklılık İçin Mann-Whitney U Testi

	Annenin Durumu	N	Sıra Sayısı Ortalaması	Z	p
Saygı	Anne yaşıyor	109	58,66	-1,757	,079
	Anne hayatta değil	5	32,20		
Sorumluluk	Anne yaşıyor	109	58,69	-1,796	,072
	Anne hayatta değil	5	31,60		
Toplam	Anne yaşıyor	109	58,69	-1,801	,072
	Anne hayatta değil	5	31,50		

Tablo 13'e bakıldığında araştırmaya katılan sporcuların antrenörlerini saygı, sorumluluk ve ölçek geneli değerlendirmelerinde, sporcuların annesinin hayatta olup olmadığı durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur. ($Z_{saygı} = -1,757$ $p = ,079 > \alpha = ,05$, $Z_{sorumluluk} = -1,796$ $p = ,072 > \alpha = ,05$ $Z_{toplam} = -1,801$ $p = ,072 > \alpha = ,05$)

Tablo 14.

Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Babasının Hayatta Olup Olmadığı Durumu Değişkenine Göre Antrenörlerinin Saygı, Sorumluluk ve Ölçek Geneli Puanlarındaki Farklılık İçin Mann-Whitney U Testi

	Babanın Durumu	N	Sıra Sayısı Ortalaması	Z	P
Saygı	Baba yaşıyor	108	57,93	-,592	,554
	Baba hayatta değil	6	49,75		
Sorumluluk	Baba yaşıyor	108	57,81	-,432	,665
	Baba hayatta değil	6	51,83		
Toplam	Baba yaşıyor	108	57,90	-,546	,585
	Baba hayatta değil	6	50,33		

Tablo 14'e bakıldığında araştırmaya katılan sporcuların antrenörlerini saygı, sorumluluk ve ölçek geneli değerlendirmelerinde, sporcuların babasının hayatta olup olmadığı durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

(Zsaygı= -,592 p=,554> α =.05, Zsorumluluk= -,432 p=,665> α =.05 Ztoplam= -,546 p=,585> α =.05)

Tablo 15.

Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin Medeni Hali Değişkenine Göre Antrenörlerin Mesleki Etik İlkelerine Uyuma Düzeylerine İlişkin Saygı, Sorumluluk ve Toplam Ölçek Puanlarındaki Farklılık İçin Mann-Whitney U Testi

Alt Ölçekler	Medeni Hal	N	Sıra Sayısı Ortalaması	Z	p
Saygı	Bekar	106	59,41	-2,249	,024
	Evli	8	32,25		
Sorumluluk	Bekar	106	59,70	-2,591	,010
	Evli	8	28,38		
Toplam	Bekar	106	59,64	-2,521	,012
	Evli	8	29,13		

Tablo 15'e bakıldığında araştırmaya katılan sporcuların antrenörlerini saygı, sorumluluk ve ölçek geneli değerlendirmelerinde, sporcuların medeni hali değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmektedir. Çalışmaya katılan bekar kadın güreşçiler, evli kadın güreşçilere göre antrenörlerini saygı, sorumluluk ve genel toplamda daha yüksek düzeyde uyduklarını belirtmişlerdir. (Zsaygı= -2,249 p=,024< α =.05, Zsorumluluk= -2,591 p=,010< α =.05 Ztoplam= -2,521 p=,012< α =.05)

Tablo 16.

Araştırmaya Katılan Türkiye Geneli Milli Takım Düzeyindeki Kadın Güreşçilerin İkamet Ettiği Yer Değişkenine Göre Antrenörlerinin Saygı, Sorumluluk ve Toplam Ölçek Puanlarındaki Farklılık İçin Kruskal-Wallis Testi

	Eğitim Düzeyi	N	Sıra Sayısı Ortalaması	χ^2	P
Saygı	Aile	98	58,86	1,775	,620
	Yalnız	4	42,50		
	Tesis ve Kulüp	10	48,80		
	Arkadaşlarla Beraber	2	64,25		
Sorumluluk	Aile	98	57,91	,881	,830
	Yalnız	4	42,50		
	Tesis ve Kulüp	10	59,45		
	Arkadaşlarla Beraber	2	57,50		

Toplam	Aile	98	58,55	1,427	,699
	Yalnız	4	39,88		
	Tesis ve Kulüp	10	53,40		
	Arkadaşlarla Beraber	2	61,75		

Tablo 16'ya bakıldığında araştırmaya katılan sporcuların antrenörlerini saygı, sorumluk ve toplam ölçek genelindeki değerlendirmelerinde, sporcuların ikamet ettiği yer değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur. (Kikaresaygı= 1,775 $p=,620 > \alpha=,05$ Kikaresorumluluk= ,881 $p=,830 > \alpha=,05$ Kikaretoplam= 1,427 $p=,699 > \alpha=,05$)

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Türkiye Kadın Güreş Milli Takım sporcuları antrenörlerinin mesleki etik ilkelerine ilişkin görüşlerinin incelendiği araştırmamızda kadın milli güreşçilerin antrenörlerinin mesleki etik ilkelere kısmen yüksek düzeyde uydukları sonucuna ulaşılmıştır.

Katılımcılar Antrenörlerinin Mesleki Etik İlkeleri Ölçeği (AMEİÖ) Sorumluluk alt boyutunda yer alan antrenörlerinin yarışma sırasında hakemlerin verdikleri kararlara saygılıdır ve sporu koruma ve geliştirme sorumluluğuna sahiptir ilkelerine yüksek düzeyde sahip olduklarını belirtirken rekabette dürüstlüğe önem verir ilkesine düşük düzeyde sahip olduklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bu sonuca göre kadın milli güreşçilerin antrenörlerini hakem kararlarına saygı duyan ve sporun gelişmesine katkı sağlayan bireyler olarak değerlendirdikleri ancak müsabakanın rekabet ortamında dürüst davranmayan bireyler olarak gördükleri söylenebilir.

Katılımcılar ayrıca ölçeğin Sorumluluk alt boyutunda yer alan malzeme seçiminde sporcuların güvenliğine dikkat eder ilkesine antrenörlerinin yüksek düzeyde sahip olduğunu belirtirken sporcularının kişisel-ailevi sorunlarına yardım eder ilkesine düşük düzeyde sahip olduklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bu sonuca göre kadın milli güreşçiler antrenörlerinin malzeme seçiminde sporcu sağlığına önem verdiklerini ancak sporcularının özel hayatlarına ilişkin sorunlarına yeterince ilgi göstermedikleri söylenebilir.

Bulgularımıza benzer olarak Certel, Alkış ve Gürpınar (2018), antrenörlerin mesleki etik ilkelere ortalamanın üstünde uygun davrandıklarını belirtmiştir. Millî judocular üzerinde yapılan başka bir çalışma da ise Karakoç ve ark. (2011), sporcuların antrenörlerinin genel olarak etik kurallar çerçevesinde davrandığı görüşünde olduklarını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan kadın milli güreşçilerin yaşlarının AMEİÖ toplam puanları ile saygı ve sorumluluk alt boyutlarında istatistiksel olarak farklılığa neden olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmadan elde ettiğimiz bulgulara benzer şekilde Dolaşır (2005), milli takım sporcularının antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerini değerlendirdikleri çalışmasında sporcuların yaşlarının antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerinde anlamlı farklılığa neden olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bulgularımızın aksine Çeviker (2019) engelli sporcuların antrenörlerinin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerini incelediği çalışmada sporcu yaşının saygı, sorumluk ve AMEİÖ toplam puanlarında anlamlı bir farklılığın olduğunu belirtmiştir. Çeviker'e göre 24-29 yaş grubu engelli sporcuların antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerini yüksek bulmaktadır.

Kadın milli güreşçilerin eğitim düzeylerinin AMEİÖ toplam puanları ile saygı ve sorumluluk alt boyutlarında istatistiksel olarak farklılığa neden olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bulgularımıza benzer olarak Certel, Alkış ve Gürpınar (2018), sporcuların eğitim düzeylerinin antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerine ilişkin görüşlerinde anlamlı farklılığa neden olmadığını belirtmiştir. Benzer şekilde

Araştırma bulgularımızın aksine Çeviker (2019) çalışmasında sporcuların eğitim düzeylerinin antrenörlerin meslek etiğine uyma düzeylerine ilişkin görüşlerinde anlamlı farklılığa neden olmaktadır. Çalışmaya göre üniversite mezunu engelli sporcular diğer eğitim düzeyindeki sporculara göre daha olumlu görüşe sahiptirler. Dolaşır (2005) sporcuların eğitim düzeylerinin antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerinde anlamlı farklılığa neden olduğunu belirtmiştir. Dolaşır, çalışmasında üniversite eğitimi alan sporcuların diğer eğitim düzeyindeki sporculara oranla antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerinin daha düşük değerlendirdikleri belirtmiştir.

Kadın milli güreşçilerin gelir düzeylerinin AMEİÖ toplam puanları ile saygı ve sorumluluk alt boyutlarında istatistiksel olarak farklılığa neden olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kadın milli güreşçilerden gelir düzeyi 3000 ile 4000 TL arasında olanlar diğer gelir düzeyi gruplarına oranla saygı ve sorumluluk alt boyutları ile AMEİÖ

toplam puan ortalamaları göz önünde bulundurulduğunda antrenörlerinin daha yüksek mesleki etik ilkelerine sahip olduğunu belirtmiştir.

Araştırma bulgularına benzer olarak Çeviker (2019) engelli sporcuların gelir düzeyleri antrenörlerin meslek etiğine uyma düzeylerine ilişkin görüşlerinde anlamlı farklılığa neden olduğunu belirtmiştir. Çeviker 1301-2500 TL aralığında geliri olan engelli sporcuların diğer gelir grubundaki sporculara göre antrenörlerini saygı, sorumluluk ve genel toplamda daha yüksek puanla değerlendirdiklerini belirtmiştir.

Kadın milli güreşçilerin mücadele ettikleri kategorilerin AMEİÖ toplam puanları ile saygı ve sorumluluk alt boyutlarında istatistiksel olarak farklılığa neden olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bulgularımızın aksine Dolaşır (2005), milli sporcuların mücadele ettikleri kategorilerin antrenörlerinin mesleki etik ilkelere uyma görüşlerinde anlamlı farklılığa neden olduğu sonucuna ulaşmıştır. Dolaşır, gençler kategorisinde yarışmalara katılan milli sporcuların antrenörlerinin mesleki etik ilkelerine uyma düzeylerini büyükler kategorisinde yarışmalara katılan milli sporculara oranla daha yüksek bulduklarını belirtmiştir.

Kadın milli güreşçilerin kıdem yıllarının AMEİÖ toplam puanları ile saygı ve sorumluluk alt boyutlarında istatistiksel olarak farklılığa neden olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bulgularımızın aksine Çeviker (2019) engelli sporcuların kıdem yıllarının antrenörlerinin meslek etiğine uyma düzeylerine ilişkin görüşlerinde anlamlı farklılığa neden olduğunu belirtmiştir. Çeviker'e göre çalışmaya katılan 9-12 yıl aralığında kıdeme sahip engelli sporcular, diğer sporculara göre antrenörlerini saygı, sorumluluk ve ölçek genelinde daha yüksek puanla değerlendirmiştir. Benzer şekilde Dolaşır (2005), 5-9 yıllık kıdeme sahip milli sporcuların antrenörlerinin mesleki etik ilkelere daha yüksek düzeyde uydukları görüşüne sahip olduklarını belirtmiştir.

Kadın milli güreşçilerin annelerinin hayatta olup olmasının AMEİÖ toplam puanları ile saygı ve sorumluluk alt boyutlarında istatistiksel olarak farklılığa neden olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Kadın milli greŖçilerin babalarının hayatta olup olmasının AMEİÖ toplam puanları ile saygı ve sorumluluk alt boyutlarında istatistiksel olarak farklılığa neden olmadığı sonucuna ulaŖılmıştır.

Kadın milli greŖçilerin medeni durumlarının AMEİÖ toplam puanları ile saygı ve sorumluluk alt boyutlarında istatistiksel olarak farklılığa neden olduğu sonucuna ulaŖılmıştır. Kadın greŖçilerden bekar olanların evli olanlara oranla saygı ve sorumluluk alt boyutları ile AMEİÖ toplam puan ortalamaları göz önünde bulundurulduğunda antrenörlerinin daha yüksek mesleki etik ilkelerine sahip olduğunu belirtmiştir.

Kadın milli greŖçilerin ikamet ettiği yerin AMEİÖ toplam puanları ile saygı ve sorumluluk alt boyutlarında istatistiksel olarak farklılığa neden olmadığı sonucuna ulaŖılmıştır.

5.2. Öneriler

- Çalışmamızda kullanılan ölçme aracı diğer antrenörlük etiği ile ilgili yapılacak çalışmalarda kullanılabilir.
- Gençlik ve Spor Bakanlığı, sivil toplum kuruluşları ve sporla ilgili çeŖitli yapılar antrenörlere ilişkin gelişim ve eğitim seminerleri düzenleyerek etik dışı hareketlerin önüne geçilebilir.
- Sporcuların antrenörleri ile ilgili çeŖitli objektif ve ölçülebilir değerlendirme yöntemleri geliştirilebilir.

KAYNAKLAR

- Abakay, U. (2010). *Futbolcu- antrenör iletişiminin farklı statülerdeki futbolcuların başarı motivasyonu ile ilişkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Abakay, U. ve Kuru, E. (2013). Kadın futbolcularda antrenörle iletişim düzeyi ve başarı motivasyonu ilişkisi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 12(1), 20-33.
- Akbulut, A. (2018). *Taekwondo ve boks antrenörlerinin tükenmişlik düzeylerinin karşılaştırılması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Altinkurt, Y. ve Yılmaz, K. (2011). Öğretmen adaylarının öğretmenlerin mesleki etik dışı davranışlar ile ilgili görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(22), 113- 128
- Arı, A., ve Fişekçioğlu, İ. B. (2017). *Geleneksel sporlarda kırkpınar güreşleri ve ekonomisi*, Uluslararası Balkan Spor Bilimleri Kongresi 21 – 23 Mayıs 2017.
- Arı, M. (2018). *Unutulmuş geleneksel güreşlerden dutluk güreşlerinin incelenmesi (Malatya bölgesi)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Aydos, L., Taş, M., Akyüz, M. ve Uzun, A. (2009). Genç elit güreşçilerde kuvvetle bazı antropometrik parametrelerin ilişkisinin incelenmesi/investigation of the relationship between strength and some anthropometric parameters in young elite wrestlers. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 11(4), 12-18.
- Bayraktar, G. ve Tozoğlu, E. (2015). Güreş sporuna küreselleşme sürecinin etkileri. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(2), 71-92
- Bilgin, D. (2016). *Meslek İlkeleri ve Mesleki Etik*. http://www.emo.org.tr/ekler/5f83581dbe3440a_ek.pdf
- Buğdaycı, S. (2018). *Antrenörlerin iletişim becerileri ile öz yeterliliklerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Doktora tezi). Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.

- Can, N. (2017). *Sporcu ve antrenörlerin spor tesislerinin kullanımı konusunda istek ve beklentilerinin incelenmesi (Elâzığ ili örneği)* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elâzığ.
- Certel, Z., Alkış, A. ve Gürpınar, B. (2018). Antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerinin antrenör ve sporcu gözüyle değerlendirilmesi. *Mediterranean Journal of Humanities*, 8(2), 223-231.
- Çakmakçı, Y. (2012). *Türkiye Güreş milli takımı hazırlık kampına katılan serbest ve grekoromen stil güreşçilerin bazı antropometrik ölçümlerinin karşılaştırılması.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Çeviker, A. (2013). *Ankara amatör süper lig futbolcularının antrenörlerinde gözlemledikleri etik ve etik dışı davranışlar.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çeviker, A. (2018). *Sporda antrenörlük meslek etiği (bedensel engelli sporlar örneği).* Ankara: Akademisyen Kitabevi.
- Demiral, S. ve Demir, A. (2018). Geleneksel kuşak güreşi ve geleneksel japon judo sporunun benzer ve farklı yönlerinin incelenmesi: Saha çalışması, *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 1-8.
- Demirli, A. (2017). *Elit güreşçilerin müsabaka öncesi ve sonrası durum kaygı düzeylerinin karşılaştırılması,* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Dilek, A. N. (2017). *Antrenör davranışları ile ilgili sporcu algısının araştırılması: Türkiye ve Bosna-Hersek örneklerinin karşılaştırılması.* (Yayımlanmamış Doktora tezi). On Dokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Dolaşır Tuncel, S. (2005). *Spor etiği, ders notları.* Ankara Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- Dolaşır, S. (2005). *Antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerine ilişkin antrenör ve sporcu görüşleri.* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Ekenci, M. T., Yücel, M. G. ve Ekenci, G. (2017). Antrenör-sporcu ilişkisi ölçeğinin türkiye için geçerlilik ve güvenilirlik analizi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5, 1-13.
- Erdem, A. R. ve Şimşek, S. (2013). Öğretmenlik meslek etiğinin irdelenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(15), 185-203.
- Eskicioğlu, Y., Doğu, G. ve Özsoy, S. (2012). Antrenör ve sporcu gözüyle spor yöneticilerinin kararlarında etik ilkelere bağlılıklarının incelenmesi (Beko Basketbol Ligi örneği). *İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 4(1-2), 13-22.
- Fişne, M, Bardakçı, S. ve Karagöz, Y. (2017). Ata sporumuz güreşe yönelik günümüzdeki toplumsal bakışın değerlendirilmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(1), 28-42.
- Gerçek, A. (2017). *Futbol kulüplerindeki sporcu, antrenör ve yöneticilerin kulüp ortamı iletişim düzeylerinin incelenmesi (Bölgesel amatör ligi 3. grup örneği)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elâzığ.
- Gül, M. (2015). *Türkiye’de güreş antrenörlerinin sporcularına karşı davranış tarzlarının analizi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). On Dokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Güllü, S. (2018). Sporcuların antrenör-sporcu ilişkisi ile sportmenlik yönelimleri üzerine bir araştırma. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16(4), 190-204.
- Güneş, C. (2016). *Engelli sporcularla çalışan antrenörlerin mesleki yeterliliklerinin tükenmişlik ve iş doyumuna düzeylerine etkisinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Güven, Ö. ve Erman, Ö. (2012). Antrenörlerin etik dışı davranışları ile ilgili sporcu algısı ölçeğinin geliştirilmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(2), 67-75.

- Ilgın, A. (1996). *Yıldız milli güreş takımı güreşçilerinin bazı fizyolojik özelliklerinin ölçülmesi ve değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- İlhan, E. (2009). *Türk spor medyası'nda etik değerler; Spor yazarlarının görüşleri*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- İnan, B. (2013). *Değişen güreş kuralları çerçevesinde 2011 dünya serbest güreş şampiyonasının teknik analizi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kak, Y. (2018). *Elazığ ilindeki farkı spor branşlardaki profesyonel takımlarda görev yapan antrenörlerin liderlik tarzlarının belirlenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Kaplan, Ö. (2018). *Antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin katılım amaçlarının belirlenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Kırıkkale.
- Karakaş, C. (2017). *Elit güreşçilerde hazırlık dönemi antrenman programları içerisinde fiziksel çalışmaların esneklik üzerine etkileri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Karakoç Ö., Yüksek S., Aydın A. D., Karakoç B., Yetiş Ü. ve Baydil B. (2011). Millî takım düzeyindeki erkek judocuların kulüp antrenörlerinde gözlemledikleri etik dışı davranışlar. *Kastamonu Eğitimi Dergisi*, 19(1) 321-332.
- Karakoç, Y. (2012). *Hukuk-etik ilişkisi, "Hukuka Felsefi ve Sosyolojik Bakışlar- V" Sempozyum, İstanbul Barosu - HFSA Bildiriler / 2 (13-17 Eylül 2010, İstanbul), 24. Kitap s:91*.
- Karasar, N. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar-ilkeler-teknikler*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Koca, C. (2006). Beden eğitimi ve spor alanında toplumsal cinsiyet ilişkileri, *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 81-99.

- Kolukısa, S.O. (2017). *Antrenörlerde zihinsel sağlamlılık üzerine yapılan çalışmaların incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Toros Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Konter, E. (1996). *Bir lider olarak antrenör*. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım.
- Köse, B., Uzun, M., Özlü, K., Çelik, N. M. ve Erbaş, Ü. (2019). Spor bilimlerinde okuyan öğrencilerin öznel mutluluk ve zindelik düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi (Ankara Üniversitesi örneği). *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 22-29.
- Kuçuradi, I. (2003). Etik ve etikler. *Türkiye Mühendislik Haberleri*, 423(1), 7-9.
- Mutlu, R. (2018). *Osmanlı devletinde güreş ve güreşçiler*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Muğla Sıtkı Kocaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
- Öcal, T. (2007). *Bayan voleybolcular ile bayan güreşçilerin bazı davranış özelliklerinin karşılaştırılması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özbay, S. (2012). *Büyükler güreş milli takımında yer alan sporcuların, müsabaka öncesi ve sonrası durumluk kaygı düzeylerinin karşılaştırılması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Özdemir, M. (2018). Türk kültüründe pehlivanlık kavramı, *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi (ASEAD)*, 5(12), 558-564.
- Özlü, K. (2020). *Bilişim destekli hareket eğitiminin temel motor beceri gelişimi ile tutum ve motivasyona etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çorum.
- Öztürk, F., Koparan, Ş. ve Mehmet, E. (2008). Boks antrenör adaylarının problem çözme becerisi ve atılganlık düzeylerinin tespiti. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 447-459.
- Öztürk, S. (2018). *Güreş antrenörlerinin mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.

- Sarı, İ. (2013). *Güreşçilerin motivasyonu ve öz yeterlikleri ile antrenörlerin liderlik davranışlarının ilişkisi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli.
- Savranbaşı, R. ve Dinç, N. (2010). Yağlı güreş seyircisinin sosyolojik profili. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5 (2), 52-59
- Selağzı, S. ve Çepikkurt, F. (2015). Antrenör ve sporcu iletişim düzeylerinin belirlenmesi. *Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(1), 11-18.
- Soyguden, A., Eker, H., Toy, A. B. ve Mumcu, Ö. (2014). The technical analyze of junior free style wrestling group championship. *Route Educational and Social Science Journal*, 1(3), 186-193.
- Şahin, S. (2006). *Sosyal değişme sürecinde Türkiye’de güreş sporunun toplumsal dinamikleri*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Şeker, M. (2014). *Güreş eğitim merkezlerindeki güreşçilerin depresyon, kaygı ve stres düzeylerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Muğla Sıtkı Kocaman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- Türkman, M. A. (2017). *Büyükler Türkiye güreş şampiyonasına katılan güreş antrenörlerinin mesleki tükenmişlik düzeylerinin sosyo demografik özelliklerine göre değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Türkmen, M., İmamoğlu, O. ve Ziyagil, M. A. (2006). Türkiye’de güreş sporunun popülaritesi ve seçilmiş bazı spor dalları ile karşılaştırılması. *Türk Dünyası Araştırmaları*, 163, 77-94.
- Uğraş, S. (2018). *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki etik ve mesleki motivasyon durumlarının değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Unutmaz, V. ve Gençer, T. (2007). Antrenör yeterlilik ölçeği II'nin Türkçe uyarlama çalışması. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 69-78.

- Uslu, F. (2017). Türk yağlı güreşleri ile İsviçre Schwingen güreşleri arasındaki benzeşen kültür dokuları. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 44-59.
- Yeter, E. (2015). Toplumsal cinsiyet bağlamında kadının özneliği ve din. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (ÇÜİFD)*, 15(2), 189-210.
- Yıldırım, Z. (2007). *Elit bayan güreşçilerin fiziksel ve motorik profillerinin belirlenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldız, H. (2016). *Spor yöneticilerinin etik davranışları* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yücel, M.G. (2010). *Antrenör-sporcu ilişkisini etkileyen faktörler (Güreş örneği)* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Zafer, C. (2018). Güreşçilerin toplumsal cinsiyet algıları ile güreş sporuna yaklaşımları arasındaki ilişki. *Sosyolojik Düşün*, 3(1-2), 29-41.

EKLER

Ek-1.

Güreş Federasyonu İzni

TÜRKİYE GÜREŞ FEDERASYONU
TURKISH WRESTLING FEDERATION

Sayı : TGF/ -130
 Konu :

16.01/2018

İLGİLİ MAKAMA

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim dalında Yüksek Lisans Öğrencisi Ufuk TAPAN'ın "Kadın Milli Takım Güreş Antrenörlerinin, Mesleki Etik İlkelerine Uyma Düzeylerinin Sporcular Açısından Değerlendirilmesi" başlıklı tez çalışması Federasyonumuzca desteklenmektedir..

Gereğini bilgilerinize arz/rica ederim.

T. Yılmaz
 Tahir YILMAZ
 Başkan a.
 Genel Sekreter

Ek-2.

Bilgilendirme Formu

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

LÜTFEN BU DÖKÜMANI DİKKATLİCE OKUMAK İÇİN ZAMAN AYIRINIZ

Değerli katılımcılar, sizi UFUK TAPAN tarafından gerçekleştirilen "KADIN MİLLİ TAKIM GÜREŞ ANTRENÖRLERİNİN MESLEKİ ETİK İLKELERE UYMA DÜZEYLERİNİN SPORCULAR AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ" başlıklı yüksek lisans tez çalışmasına davet ediyoruz. Bu araştırmaya katılıp katılmama kararını vermeden önce, araştırmanın neden ve nasıl yapılacağını bilmeniz gerekmektedir. Bu nedenle bu formun okunup anlaşılması büyük önem taşımaktadır. Eğer anlayamadığınız ve sizin için açık olmayan şeyler varsa, ya da daha fazla bilgi isterseniz araştırmacıya lütfen sorunuz.

Bu çalışmaya katılmak tamamen **gönüllülük** esasına dayanmaktadır. Çalışmaya **katılmama** veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmadan **çıkma** hakkında sahipsiniz. **Çalışmayı yanıtlanmaz, araştırmaya katılım için onam verdiğiniz** biçiminde yorumlanacaktır. Size verilen **formlardaki** soruları yanıtlarken kimsenin baskısı veya telkini altında olmayın. Bu formlardan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacaktır.

1. Araştırmayla İlgili Bilgiler:

- Araştırmanın Adı:** Kadın Milli Takım Güreş Antrenörlerinin Mesleki Etik İlkelere Uyma Düzeylerinin Sporcular Açısından Değerlendirilmesi
- Araştırmanın Amacı:** Bu araştırmanın amacı Türkiye geneli Milli Takım düzeyindeki kadın güreşçilerin değerlendirmesiyle antrenörlerinin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılmaktadır.
- Araştırmanın Nedeni:** Yüksek Lisans Tez çalışması
- Araştırmanın Öngörülen Süresi:** 12 Hafta
- Araştırmaya Katılması Beklenen Katılımcı/Gönüllü Sayısı:** 100
- Araştırmanın Yapılacağı Yer:** Güreş Milli Takım Kamp Merkezleri

2. Çalışmaya Katılım Onayı:

Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce katılımcıya/gönüllüye verilmesi gereken bilgileri okudum ve katılmam istenen çalışmanın kapsamını ve amacını, gönüllü olarak üzerime düşenleri tamamen anladım. **Çalışma hakkında yazılı ve sözlü açıklama yukarıda adı belirtilen araştırmacı tarafından yapıldı, soru sorma ve tartışma imkânı buldum ve tatmin edici yanıtlar aldım. Bana, çalışmanın amacı ve içeriğiyle ilgili bilgiler sözlü olarak da anlatıldı.** Bu çalışmayı istediğim zaman ve herhangi bir neden belirtmek zorunda kalmadan bırakabileceğimi ve bıraktığım takdirde herhangi bir olumsuzluk ile karşılaşmayacağımı anladım.

Bu koşullarda söz konusu araştırmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.

Tarih:

Katılımcının (Kendi el yazısı ile)

Adı-Soyadı:.....
İmzası:

(Varsa) Velayet veya Vesayet Altında Bulunanlar İçin:

Veli veya Vasisinin (kendi el yazısı ile)

Adı-Soyadı:.....
İmzası:

Ek-3.

Antrenörlük Meslek Etiği İlkeleri Ölçeği

ANTRENÖRLERİN ETİK İLKELERE UYMA DÜZEYLERİNE İLİŞKİN SPORCU GÖRÜŞLERİ

Değerli Güreşçiler;

Bu araştırmayla, antrenörlerinizin görevlerini yerine getirirken mesleki etik ilkelere ne düzeyde uygun davrandıklarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu nedenle anket sorularını içten ve eksiksiz yanıtlamanız araştırmanın amacına ulaşmasını sağlayacaktır. Elde edilen bilgiler araştırma kapsamı dışında herhangi bir amaçla kullanılmayacaktır. Katılarınız için şimdiden teşekkür ederiz.

BÖLÜM I

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Yaşınız () 15-17 yaş, () 18-20 yaş, () 21-24 yaş, () 25-27 yaş, () 28 yaş ve üzeri
2. Eğitim Düzeyiniz () İlkokul, () Orta Okul, () Lise, () Üniversite, () Lisansüstü
3. Gelir Düzeyiniz () 0-1000 () 1000- 2000, () 2000-3000, () 3000-4000 () 4000 ve Üzeri
4. Mücadele Ettiğiniz Kategori () Yıldız () Genç () Büyük
5. Sporculuktaki Kıdeminiz
() 1 – 3 yıl, () 4 – 6 yıl, () 7 -9 yıl, () 10 - 12 yıl () 13 yıl ve üzeri
6. Aile Fertlerinin Durumu () Anne yaşıyor () Anne hayatta değil / () Baba yaşıyor () Baba Hayatta değil
7. Medeni Haliniz () Bekâr () Evli
8. İkamet Ettiğiniz Yer () Aile () Yalnız () Tesis ve Kulüp () Arkadaşlarla Beraber

BÖLÜM II

Bu bölümde antrenörlerin görevlerini yaparken uymaları beklenen etik ilkeler yer almaktadır. Bu ilkelere ANTRENÖRÜNÜZÜN NE DÜZEYDE katıldığını karşısındaki seçeneğe çarpı (X) koyarak belirtiniz.

- 1 Kesinlikle katılmıyorum
- 2 Katılmıyorum
- 3 Kararsızım
- 4 Katılıyorum
- 5 Kesinlikle katılıyorum

SAYGI	İLKELER	Katılma Düzeyi				
		1	2	3	4	5
1.	Toplumun antrenöre duyduğu saygıyı azaltacak davranışlardan kaçınır,					
2.	Sahip olduğu yeterlilikleri abartmaz,					
3.	Sportmen davranışı teşvik eder,					
4.	Yasalarca herhangi bir zorunluluk olmadıkça bağlı bulunduğu kurumla (finansal, transfer politikası v.b.)ve sporcuları ile ilgili bilgileri (kişisel problemleri, ailevi bilgileri v.b.)gizli tutar,					
5.	Rekabette dürüstlüğe önem verir,					
6.	Yarışma kurallarına saygılıdır,					
7.	Yazılı kurallara olduğu kadar yazılı olmayan kurallara da (fair play) sadık kalır,					
8.	Yarışma sırasında hakemlerin verdikleri kararlara saygıdır,					
9.	Sporcularını ve seyircilerini hakemlere karşı kıskırtmaz,					
10.	Hakemlere karşı daima kontrollü ve seviyeli davranır,					
11.	Diğer antrenör ve kulüpleri eleştirirken küçültücü ifadeler kullanmaz,					
12.	Sporu koruma ve geliştirme sorumluluğuna sahiptir,					
13.	Sporcularını toplum önünde eleştirerek aşağılamaz, küçük düşürmez,					

SORUMLULUK	1	2	3	4	5
1. Yarışma ve antrenmanlarda güvenli bir çevre sağlar,					
2. Mesleğini iyi bir şekilde yerine getirebilmek için kendini sürekli geliştirir,					
3. Basın toplantısı ya da toplum önündeki konuşmalarda doğru bilgi verir,					
4. Sakatlanan sporcuları uygun tıbbi müdahaleye yönlendirerek, doktor önerilerine göre hareket eder,					
5. Sporcularının kişisel -ailevi sorunlarına yardım eder,					
6. Kendi sporcuları dışındaki sporculara da ihtiyaçları olduğu durumda destek verir,					
7. Her bir sporcunun varlığına saygı duyar,					
8. Bünyesinde çalışan sporcuların gelişimine katkı sağlayacak her türlü alan uzmanları ile işbirliği içinde bulunur,					
9. Sporcularını röportaj esnasında nasıl davranması gerektiği konusunda bilgilendirir,					
10. Sporculara zarar verebilecek antrenman tekniklerinden kaçınır,					
11.Malzeme seçiminde sporcuların güvenliğine dikkat eder,					
12. Sakatlanmış sporcuların yarışmalara devamı kararını verirken, sporcuların gelecekteki sağlıklarını ön plana alarak sakatlıktan tam olarak iyileşmeden antrenmanlara dönmelerine izin vermez,					
13. Uygun olduklarında sporcularına sorumluluk vererek yetişmelerini sağlar,					
14.Zararlı ilaç kullanımına karşı sporcularını bilgilendirerek önleyici bir tutum sergiler,					
15.Profesyonel olmayan sporculardan antrenman için talep ettiği süre sporcuların öğrenimleri ve akademik gelişimleri için ayrılan süreyi etkilemez,					
16.Sporcular ve aileleri ile sporcuların takım içerisindeki hak ve sorumlulukları ile ilgili iletişim kurar,					
17.Sporcularına sporun yanı sıra eğitimin önemini de vurgular,					
18.Sporcularına kazanmanın iyi bir takım çalışmasının sonucu olduğunu benimsetir,					
19.Sporcularına antrenmanın amaçlarını açıklar,					
20.Sporcuları cezalandırırken kişiliklerine zarar vermez,					
21.Sporcularına kuralların uygulanma amaçlarını açıklar,					

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Ufuk TAPAN
Doğum Yeri ve Tarihi : Elbistan / 13.03.1985

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
Antrenörlük Eğitimi (2009)
Yüksek Lisans Öğrenimi : Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor ABD.
Bildiği Yabancı Diller : İngilizce
Bilimsel Faaliyetleri:

İş Deneyimi

Stajlar : Aski Spor Kulübü
Projeler :
Çalıştığı Kurumlar : Gençlik ve Spor Bakanlığı

İletişim

E-Posta Adresi : ufuktapan46@gmail.com

Tarih :

